ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΜΑΙΟΣ, 1840.] [ΑΡΙΘ. 41.

ΟΦΕΩΝ ΕΠΩΔΟΙ.

Ἰνδοὶ Γόητες ἐπιδεικνύοντες ἡμερωμένους Ὄφεις.

ΠΙΣΤΕΥΕΤΑΙ κοινῶς εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἀσίας, ὅτι διά τινων γοητειῶν ἢ ἐπῳδῶν οἱ ὄφεις ἐμποροῦν νὰ ἡμερωθῶσιν, ἢ τοὐλάχιστον νὰ γένωσιν ἀβλαβεῖς. Τὴν δοξασίαν ταύτην αἰνίττονται καί τινα μέρη τῆς ἱερᾶς Γραφῆς· τὰ κυριώτερα ἐκ τῶν ἐδαφίων τούτων εἶναι τὸ τοῦ 58 Ψαλμοῦ, ὅπου οἱ ἀσεβεῖς παραβάλλονται μὲ τὴν κωφὴν ἀσπίδα, 'ἡ ὁποία φράττει τὰ ὠτία της, ἡ ὁποία δὲν θέλει νὰ ἀκούσῃ τὴν φωνὴν τῶν γοήτων, οἵτινες γοητεύουν τόσον ἐπιδεξίως·' καὶ τὸ τοῦ ὀγδόου κεφαλαίου τῶν προφητειῶν τοῦ Ἱερεμίου, 'Θέλω ἀποστείλειν εἰς τὸ μέσον σας ὄφεις, βασιλίσκους, οἱ ὁποῖοι δὲν θέλουν γοητεύεσθαι.' Καθ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Βαρβαρίας, ὅσα περιῆλθον, λέγει τις, ἐπεκρατοῦσεν ἡ ἰδέα ὅτι οἱ φαρμακεροὶ ὄφεις ἐμποροῦν νὰ καταστα-θῶσιν ἀβλαβεῖς διά τινων ἀσμάτων ἢ ψιθυριζομένων λέξεων, ἢ διὰ φράσεων ἢ ἀριθμῶν γραφομένων ἐπὶ ἐλίγματος χαρτίου. Εἰς τὰς Ἰνδίας τὴν σήμερον, οἱ τῶν ὄφεων ἐπῳδοὶ εἶναι μία πασίγνωστος συμμορία ἐκ τοῦ πολυπληθοῦς τάγματος τῶν ἀπανταχοῦ εὑρισκομένων γοήτων. Δελεάζουσι δὲ τοὺς ὄφεις διὰ τῶν θελγήτρων τῆς μουσικῆς, καὶ κάμνουν αὐτοὺς νὰ ἐξέρχωνται ἀπὸ τὰς φωλεάς των. Μολονότι δὲ τοῦτο ἐκρίθη ἀπίστευτον ὑπό τινων Εὐρωπαίων, ἡ ἐφεξῆς ὅμως διήγησις Ἄγγλου φιλαληθεστάτου καὶ ὑψηλὴν πολιτικὴν θέσιν κατέχοντος εἰς Μαδρὰς διασκεδάζει πᾶσαν περὶ τούτου ἀμφιβολίαν·—

'Πρωΐαν τινὰ,' λέγει, 'ἐνῷ ἐκαθήμην εἰς τὸ πρόγευμα, ἤκουσα τρανὸν θόρυβον καὶ ἀλαλαγμοὺς μεταξὺ τῶν παλαγκηνοφόρων μου*· ἐρωτήσας ἔμαθον ὅτι ἐζήτουν νὰ φονεύσωσι μεγάλον ὄφιν, ὅμοιον τῆς Αἰγυπτιακῆς ἀσπίδος, τὸν λεγόμενον Cobra Capello. Πάραυτα ἐξελθὼν, ἴδα τὸν ὄφιν ἀναβαίνοντα ὑψηλόν τι χλοερὸν ἀνάχωμα, ὅθεν ἐξέφυγεν εἰς τρύπαν ἐντὸς εἰς παλαιὸν τοῖχον ἀρχαίου τινὸς ὀχυρώματος· οἱ ἄνθρωποι ἦσαν ὡπλισμένοι μὲ τὰς ῥάβδους, τὰς ὁποίας πάντοτε φέρουν εἰς τὰς χεῖράς των, καὶ εἶχαν εἰς μάτην προσπαθήσειν νὰ φονεύσωσι τὸ ἑρπετὸν, τὸ ὁποῖον διασωθὲν εἰς τὴν ὀπὴν αὐτοῦ ἐκείτετο ἀσφαλῶς συνεστραμμένον· ἀλλ' ἡμεῖς ἐβλέπαμεν ἔτι τοὺς λάμποντας ὀφθαλμούς του. Πολλάκις εἶχα ἐπιθυμήσειν νὰ ἐξακριβώσω τὴν ἀλήθειαν τοῦ κοινῶς λεγομένου ὡς πρὸς τὴν ἐνέργειαν τῆς μουσικῆς ἐπὶ τῶν ὄφεων· ὅθεν ἐζήτησα ἐπωδόν. Μὲ εἶπαν ὅτι δὲν ὑπῆρχεν οὐδεὶς τοιοῦτος εἰς τὴν κώμην· ἀλλὰ μετ' ὀλίγην ἔρευναν ἤκουσα ὅτι εὑρίσκετο ἕνας εἰς χωρίον ἀπέχον τρία μίλια. Τὸν ἐμήνυσα ευθὺς νὰ ἔλθῃ, φυλάττων μετὰ προσοχῆς τὸν ὄφιν, ὅστις ποσῶς δὲν ἐζήτησε νὰ φύγῃ, ἑνόσῳ ἡμεῖς, οἱ ἐχθροί του, ἐμέναμεν πρὸ ὀφθαλμῶν. Μετὰ περίπου μίαν ὥραν ἐπέστρεψεν ὁ μηνυτὴς, φέρων ὁμοῦ καὶ τὸν ζητηθέντα γόητα. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν ἐφόρει κάλυμμα ἐπὶ κεφαλῆς, οὐδὲ κάνὲν εἰς τὸ σῶμά του, ἐκτὸς μικροῦ τινὸς κομματίου ὑφάσματος περὶ τὴν ὀσφύν του· εἰς τὴν χεῖρα ἐκράτει δύο καλάθια, τὸ μὲν περιέχον ἡμέρους ὄφεις, τὸ δὲ κενόν· ταῦτα καὶ ὁ μουσικὸς αὐλός του ἦσαν τὰ μόνα πράγματα τὰ ὁποῖα ἐκρατοῦσε. Τὸν ἔκαμα δὲ ν' ἀφήσῃ καταγῆς τὰ δύο καλάθια, καὶ νὰ ἀναβῇ μόνον μετὰ τοῦ αὐλοῦ. Ἤρχισε νὰ παίζῃ· τὴν μουσικὴν δ' ἀκούων, ἐξήρχετο βαθμηδὸν καὶ βραδέως ἀπὸ τὴν τρύπαν αὐτοῦ ὁ ὄφις, ἑωσοῦ ἔφθασε πλησιέστατα· τότε ὁ γόης ἐπίασεν αὐτὸν ἐπιδεξίως ἀπὸ τὴν οὐρὰν, καὶ τὸν ἐκρατοῦσεν ὅσον ἠδύνατο μακρὰν ἀπὸ τὸ σῶμά του· ὁ δὲ ὄφις, μαινόμενος, ἠκόντιζε κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν τὴν κεφαλήν· ἀλλ' εἰς μάτην· οὕτω κρεμάμενος, δὲν δύναται νὰ στρογγυλευθῇ, ὥστε νὰ πιάσῃ τὸν ἐχθρόν του. Ἀφοῦ δ' ἀπέκαμε ματαίως ἀγωνιζόμενος, κατέβη ὁ γόης ἀπὸ τὸ ἀνάχωμα, ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὸ κενὸν καλάθιον, καὶ ἐπέθηκε τὸ κάλυμμα· ἤρχισε τότε νὰ παίζῃ τὸν αὐλὸν, καὶ μετ' ὀλίγον ἐσήκωσε τὸ κάλυμμα· ἀλλ' ὁ ὄφις ἀγρίως ἐφώρμησε, ζητῶν νὰ ἐκφύγῃ· ταχέως πάλιν ἐπεβλήθη τὸ σκέπασμα, ἑνῷ εἰσέτι ἐξηκολούθει παίζουσα ἡ μουσική. Τοῦτο ἐπανελήφθη δὶς ἢ τρίς· μετὰ βραχὺ δὲ καιροῦ διάστημα, σηκωθέντος τοῦ σκεπάσματος, ὁ ὄφις ἐκάθητο ἐπὶ τῆς οὐρᾶς του, καὶ ἐχόρευε τόσαν ἡσύχως, ὅσον οἱ εἰς τὸ ἄλλο καλάθιον ἥμεροι ὄφεις· οὐδ' ἐζήτησε πλέον νὰ ἐκφύγῃ. Τοῦτο ἰδὼν ὀφθαλμοφανῶς, δύναμαι νὰ τὸ βεβαιώσω ὡς ἀληθέστατον.'

* Οἱ Παλαγκηνοφόροι εἶναι δοῦλοι σηκόντες ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῶν τὴν παλαγκήναν, ἥτις εἶναι εἶδος σκεπαστῆς ἁμάξης, χρήσιμον εἰς ὁδοιπορίας.

Μεγίστην ἐπιδεξιότητα δεικνύουν οἱ γόητες εἰς τὸν πρῶτον κλάδον τῆς τέχνης αὐτῶν, εἰς τὸ πιάνειν δηλαδὴ τοὺς ὄφεις. Τὴν τρύπαν τοῦ ἑρπετοῦ ἀνευρίσκουσι μετ' εὐκολίας καὶ βεβαιότητος· ἐξορύσσοντες δὲ, πιάνουν τὸ ζῶον ἀπὸ τὴν οὐρὰν μὲ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, καὶ σύρουν τὸ σῶμα διὰ τῆς ἄλλης χειρὸς μὲ ἄκραν ταχύτητα, ἑωσοῦ ὁ ἀντίχειρ καὶ ὁ λιχανὸς νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν κεφαλήν· τότε δ' ἀφαιροῦσι τοὺς φαρμακεροὺς ὀδόντας. Καὶ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ὅμως τούτων, δὲν εἶναι οἱ ὄφεις πάντῃ ἀκίνδυνοι. Ἐνώπιον πολυπληθοῦς συνοδίας ἐπεδείκνυέ τις ὄφιν χορεύοντα· μειράκιον δεκαεξαετὲς ἠνώχλει τὸ ζῶον διὰ νὰ κάμῃ αὐτὸ νὰ τὸν δαγκάσῃ· πραγματικῶς δὲ τὸν ἐδάγκασε, καὶ εἰς τρόπον μάλιστα, ὥστε μετὰ μίαν ὥραν ἀπέθανεν. Ὁ πατὴρ τοῦ μειρακίου, ὅλως ἐκπεπληγμένος, διεμαρτύρετο ὅτι ὁ θάνατος δὲν προῆλθεν ἀπὸ τὸ δῆγμα, διότι ὁ ὄφις δὲν εἶχε φαρμακεροὺς ὀδόντας· καὶ ὅτι καὶ αὐτὸς καὶ ὁ παῖς εἶχαν δαγκασθῆν πρότερον ὑπὸ τοῦ ὄφεως χωρίς τινος ἐνεργείας. Ἐξετάσαντες ὅμως τὸν ὄφιν, εὑρῆκαν νέους ὀδόντας εἰς τοὺς τόπους τῶν ἀφαιρεθέντων, μικροὺς μὲν ἔτι, πλὴν ἀρκετὰ μεγάλους ὥστε νὰ δαγκασθῇ τὸ μειράκιον. Ὁ γέρων εἶπεν ὅτι ποτὲ δὲν εἶχεν οὔτε ἰδεῖν οὔτε ἀκούσειν τοιοῦτό τι.

Η ΠΟΛΙΣ ΛΙΒΟΡΝΟΣ.

Η Λιβορνος εἶναι πόλις παραθαλάσσιος τῆς Ἰταλίας εἰς τὸ Μέγα Δουκάτον τῆς Τοσκάνας, δεκατέσσαρα μίλια μακρὰν ἀπὸ τὰς Πίσας, καὶ τεσσαράκοντα πέντε ἀπὸ τὴν Φλωρεντίαν. Κεῖται δὲ εἰς τὸ μέσον τῆς χαμηλῆς πεδιάδος, ἥτις ἐκτείνεται ἀπὸ τὰς μεσημβρινὰς ὄχθας τοῦ Ἄρνου ἕως εἰς τοὺς λόφους τοῦ Μοντενέρου. Τῶν λόφων τούτων τὴν κατωφέρειαν καλύπτουσι τὰ θερινὰ οἰκήματα καὶ οἱ κῆποι τῶν ἐμπόρων τῆς Λιβόρνου, ὡραίαν ἔχοντα καὶ ἐκτεταμένην θεωρίαν τῆς θαλάσσης.

Ἡ πόλις εἶναι ὡς δύο μιλίων τὴν περιφέρειαν· ἔχει ὅμως καὶ δύο προάστεια, τὸ μὲν ἐπέκεινα τῆς βορείου πύλης, τὸ δὲ, καλούμενον προάστειον τῶν Καππουκίνων, πρὸς νότον· τὰ δύο ταῦτα προάστεια ηὔξησαν πολὺ κατὰ τὸ μέγεθος ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν. Ὁ λιμὴν, ἀν καὶ ὁπωσοῦν εὐρύχωρος, δὲν ἔχει ἀρκετὸν βάθος διὰ μεγάλα πλοῖα· ὅθεν ἀράζουν εἰς τὸν ὅρμον ἢ ἐξωτερικὸν λιμένα, ὅπου τὸ ἀγκυροβόλιον εἶναι ἀσφαλὲς καὶ καλόν· τὰ δὲ μικρότερα πλοῖα ἐμποροῦν νὰ προσορμίζωνται εἰς τὸν ἐνδότερον λιμένα. Τὴν δυτικὴν περιοχὴν τῆς πόλεως, ἥτις καλεῖται La Nova Venezia, διατέμνουσι διώρυγες ἀντὶ ὁδῶν, χρήσιμοι πρὸς μεταφορὰν τῶν πραγματειῶν ἀπὸ τὰ πλοῖα εἰς τὰς ἀποθήκας τῶν ἐμπόρων. Τὸν ἐξωτερικὸν λιμένα σχηματίζει προκυμαία τις (μόλος) ἑξακόσια βήματα τὸ μῆκος, ἡ ὁποία συντρίβει τὴν ὁρμὴν τῶν κυμάτων, μέχρι δέ τινος καὶ τὴν τῶν ἀνέμων. Αὕτη, καλοστρωμένη οὖσα καὶ τερπνὴν ἔχουσα θέαν, ἀποκαθίσταται ὁ ἄριστος εἰς περιδιάβασιν τόπος.

Ἡ Λιβόρνος εἶναι καλοκτισμένη πόλις, ὁδοὺς ἔχουσα ἐπιμελῶς μὲν ἐστρωμένας, σκοτεινὰς ὅμως διὰ τὸ μέγα ὕψος τῶν οἴκων. Εἰς αὐτὴν δὲν εὑρίσκονται μεγαλοπρεπῆ παλάτια, οὐδὲ τὰ θέλγητρα ἐκεῖνα, ὅσα ἡ τέχνη καὶ ὁ ἐξευγενισμὸς ἐχορήγησαν εἰς τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἰταλίας. Ἡ μόνη πλατεῖα ὁδὸς εἶναι ἡ Strada Ferdinandea, πρὸς βορρᾶν καὶ νότον ἐκτεινομένη, φέρουσα δὲ ἀπὸ τὰς Πίσας εἰς τὸν λιμένα, καὶ κατὰ τὸ μέσον τῆς πόλεως διαπερνῶσα τὴν λεγομένην Piazza d' armi. Τῆς Λιβόρνου αἱ δημόσιαι οἰκοδομαὶ εἶναι πολυάριθμοι καὶ εὐρύχωροι, ἀλλ' ὄχι λαμπραί. Τὸ παλάτιον τοῦ Ἀρχιδουκὸς, ἡ πρωτεύουσα ἐκκλησία, καὶ ἑπτὰ ἄλλαι ἐκκλησίαι, ἐκτὸς τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὰ μοναστήρια, καὶ τὰ πολυάριθμα νοσοκομεῖα, εἶναι ὅλα ἁπλᾶ κτίρια, οὐχὶ ἰδιαιτέρως πως ἄξια τῆς προσοχῆς τοῦ περιηγητοῦ. Ὑπάρχει δὲ καὶ Ἑλληνικὴ, Ἀρμενικὴ, Ἀγγλικὴ, καὶ Λουθηρανικὴ ἐκκλησία, ὡς καὶ μεγαλοπρεπὴς συναγωγὴ, καὶ Τουρκικὸν κοιμητήριον. Τὰ τρία λοιμοκαθαρτήρια, ἔξω τῆς πόλεως ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ τοποθετημένα, φημίζονται διὰ τὸν ἄριστον αὐτῶν καταμερισμὸν καὶ τὴν ἐντελῆ ἀσφάλειαν, ὑγρὰς τάφρους κύκλῳ ἔχοντα, καὶ ἀπὸ ἐκτεταμένας ἀποθήκας πραγματειῶν καὶ ἁρμόδια καταλύματα προμηθευμένα. Εἰς τὸν Δαρσεναῦν, ἤτοι ἐσωτερικὸν λιμένα ἢ ναύσταθμον, εὑρίσκεται κολοσσαῖον ἄγαλμα τοῦ μεγάλου Δουκὸς Φερδινάνδου τοῦ Πρώτου, ἐπὶ εὐμόρφου στυλοβάτου, εἰς τὰς τέσσαρας κόγχας τοῦ ὁποίου εἶναι ὀρειχάλκινα σχήματα δούλων μὲ τὰς χεῖρας αὐτῶν ὀπισθάγκωνα δεδεμένας. Ἡ δημόσιος βιβλιοθήκη εἶναι ἀσήμαντος· ὑπάρχει ὅμως μία περιβόητος ἰδιαιτέρα. Νηπιακὰ καὶ ἄλλα στοιχειώδη σχολεῖα ἐσυστήθησαν ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν εἰς τὴν Λιβόρνον, καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς ἀναβαίνει εἰς 15,000, συνερίζονται μὲ τοὺς Χριστιανοὺς εἰς τὸν προβιβασμὸν τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως. Ὁ πληθυσμὸς τῆς Λιβόρνου λογίζεται τώρα 75,000, ἐξ ὧν εἶναι ἄτομα παντὸς ἔθνους Εὐρωπαϊκοῦ, καὶ περιπλέον Τοῦρκοι, Μαυρούσιοι, Ἀρμένιοι, καὶ Ἰουδαῖοι ἐκ τῆς Ἀφρικῆς καὶ Ἀσίας.

Ἡ πόλις αὕτη πάσχει ἀπὸ τοὺς θαλασσίους ἀνέμους, οἵτινες, σφοδρότατα πολλάκις πνέοντες, ὑψόνουν τὴν θάλασσαν κατὰ τὴν παραλίαν, ὥστε νὰ κάμνωσι τὰς διώρυγας νὰ ἐκχειλίζωσι. Γενικῶς φέρουν ὁμοῦ ἀπὸ τὸ πέλαγος παχεῖαν ὁμίχλην, ἥτις βλάπτει μεγάλως τὰ μάρμαρα καὶ τὰς ζωγραφίας. Οἱ αὐτοὶ ἄνεμοι ὠθοῦν εἰς τὸ ἐνδότερον τὰ νέφη ὁρμητικώτατα, ὥστε αἱ πρῶται βροχαὶ πίπτουν εἰς τοὺς λόφους τῶν Πισῶν· ἐκ τούτου, ἀν καὶ τῶν Πισῶν ἡ ἐκ τῆς Λιβόρνου ἀπόστασις ἦναι μικροτάτη, εἰς ταύτην ὅμως πίπτει πολὺ ὀλιγωτέρα βροχὴ παρὰ εἰς ἐκείνην. Τὸ κλίμα εἶναι ὑγιές· ἡ πέριξ πεδιὰς φαίνεται ὡς συνεχὴς κῆπος· εἰς δὲ τὸ διάστημα τῆς θερμότητος τοῦ καλοκαιρίου δὲν πάσχουν οἱ κάτοικοι ἐκτιθέμενοι εἰς τὸν νυκτερινὸν ἀέρα. Τὸ χῶμα παράγει γεννήματα, κηπουρικὰ, καὶ δαψιλεῖς ὀπώρας, αἵτινες λογίζονται αἱ καλήτεραι τῆς Τοσκάνας.

Ὀλίγα τινὰ θέλομεν τώρα σημειώσειν ὡς πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς Λιβόρνου. Τὴν ἐνδεκάτην ἑκατονταετηρίδα ἦτον ἐνορία ψιλῶς ἡ κώμη παρὰ τὸν Πισανὸν Λιμένα· ἀφοῦ δ' ἐλεηλατήθη ἐπὶ τῶν μεταξὺ Πισῶν καὶ Γενούας πολέμων, ἐπωλήθη εἰς τοὺς Γενουηνσίους διὰ 26,000 χρυσᾶ δουκάτα. Ἀπ' αὐτοὺς τὴν ἠγόρασαν ἔπειτα οἱ Φλωρεντῖνοι τὸ 1421 δι' 100,000 χρυσᾶ φλωρίνια. Οὗτοι ἐσύστησαν αὐτοῦ ναυπήγιον πρὸς κατασκευὴν πλοίων, καὶ περιετείχισαν τὸν τόπον· μέρος δ' ἐκ τούτου, καὶ μέρος ἐκ τοῦ ὅτι βαθμηδὸν ἐγέμιζεν ἀπὸ λάσπην ὁ Πισανὸς Λιμὴν, ἡ Λιβόρνος ἐλάμβανε τὰ πρωτεῖα, ἑωσοῦ κατέστη ἐπὶ τέλους ὁ μόνος λιμὴν τῶν Πισῶν.

Ἡ οἰκογένεια τῶν Μεδίκων, κατὰ τὴν δεκάτην ἕκτην ἑκατονταετηρίδα, συνήργησε πολὺ πρὸς βελτίωσιν τῆς Λιβόρνου. Κατασκευάσαντες προκυμαίαν καὶ φανὸν, ἔκαμαν αὐτὴν σταθμὸν τῶν κατέργων τοῦ στρατιωτικοῦ τάγματος τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, τῶν ὁποίων ἐνασχόλημα κύριον ἦτον, ὡς τῶν Ἱπποτῶν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Ἱερουσαλὴμ, νὰ καταπολεμῶσι τοὺς Μωαμεθανούς· εἰς ὅλους τοὺς νέους ἐν Λιβόρνῳ οἰκιστὰς ἐχάριζαν προνόμια καὶ ἀτέλειαν, καὶ ἀσφάλειαν ὡς πρὸς τὰ χρέη εἰς ὅσα ἄλλοῦ εἶχαν ἐμβῆν, καὶ τὰς ποινὰς εἰς ὅσας ἄλλοῦ εἶχαν ὑποπέσειν·—περιετείχισαν τακτικῶς τὴν πόλιν, κατεσκεύασαν πλώϊμον διώρυγα ἀπὸ τὴν θάλασσαν εἰς τὸν Ἄρνον, ἔκτισαν ἀποθήκας πραγματειῶν, φρούριον, καὶ λοιμοκαθαρτήριον· τελευταῖον δὲ, προσεκάλεσαν ξένους ἐμπόρους, Ἕλληνας, Ἀρμενίους, Τούρκους, Ἰουδαίους, Μαυρουσίους, νὰ κατοικήσωσιν ἐκεῖ χωρὶς φόβον ἐνοχλήσεως διὰ τὴν θρησκείαν των. Ὁ τρόπος οὗτος τῆς διαγωγῆς εἵλκυσε πλείστους εἰς τὴν Λιβόρνον, δι' ὧν ἡ πόλις κατέστη πολὺ ἀξιολογωτέρα.

Ἡ Λιβόρνος ἐξηκολούθει νὰ συνιστᾷ μέρος τοῦ Φλωρεντινοῦ κράτους, τῆς ἔκτοτε ὀνομασθείσης Τοσκάνας, καὶ ν' ἀκμάζῃ ὑπὸ τὴν συνετὴν ἡγεμονίαν τῶν Μεγάλων Δουκῶν. Ἐπὶ τῶν πολέμων τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, ἔμενε διὰ πολλὰ ἔτη σχεδὸν ἀνενόχλητος· ἀλλ' ὅτε τὸ 1808 ἐκυρίευσε τὴν Τοσκάναν ὁ Βοναπάρτης, ὑπέφερε τὰ πάνδεινα· τὰ καταστήματα τῶν ἐμπόρων ἐκλείσθησαν, καὶ πλοῖα σπανίως εἰσήρχοντο εἰς τὸν λιμένα· ὅτε ὅμως τὸ 1814 καθησύχασεν ἡ Εὐρώπη, ἐπανῆλθε καὶ ἡ Λιβόρνος εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν, καὶ ἀνέκτησε βαθμηδὸν τὰ πλούτη καὶ τὴν ἐπιρροήν αὐτῆς. Ἐσχάτως σιδηροῦς δρόμος ἤρχισε νὰ κατασκευάζεται μεταξὺ Λιβόρνου καὶ Φλωρεντίας, ὅστις θέλει εἰσθαι πεντήκοντα μίλια τὸ μῆκος, καὶ δι' ὃν ὑπεγράφησαν 30 περίπου ἑκατομμύρια Τοσκανικῶν Λιρῶν.

Ὁ λιμὴν τῆς Λιβόρνου εἶναι ἀτελὴς, Porto franco· καὶ τὰ εἰσαγόμενα εἴδη εἶναι εἴτε πρὸς ἀνάλωσιν εἴτε πρὸς διαμετακομιδῆν. Ἀναπληροῖ δὲ ἀπὸ ξένας πραγματείας τὴν Τοσκάναν, τὴν Λούκκαν, μέρος τῶν Ῥωμαϊκῶν Πολιτειῶν, καὶ προσέτι κατὰ μέρος τὴν Μοδένναν καὶ Πάρμαν. Τὴν παρελθοῦσαν ἑκατονταετηρίδα

ἡ Λιβόρνος εἶχε πολὺ περισσότερον διαμετακομιδῆς ἐμπόριον. Τὰ Ἀγγλικά, Ὁλλανδικά, Ἀμερικανικά, καὶ ἄλλα πλοῖα ἐκ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, ἔφεραν εἰς αὐτὴν χειροτεχνήματα καὶ ἀποικιακὰ εἴδη, καὶ ἀντήλλασσαν αὐτὰ πρὸς βαμβάκια, μετάξια, καὶ ἄλλα τῆς Ἀνατολῆς προϊόντα, φερόμενα εἰς τὴν Λιβόρνον ὑπὸ Ἑλληνικῶν καὶ Ἰταλικῶν πλοίων. Τὰ πράγματα ὅμως ἤλλαξαν τὴν σήμερον. Τὸ ἐμπόριον ἐνεργεῖται πλέον ἀμέσως· τὰ Ἀγγλικά, Ἀμερικανικά, καὶ ἄλλα πλοῖα ἐκ τῆς δύσεως ἔρχονται κατευθεῖαν εἰς τοὺς λιμένας τῆς Ἀνατολῆς καὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου, καὶ ἀνταλλάσσουν τὰ φορτία των· κατὰ συνέπειαν δὲ τούτου ἠλαττώθη τὸ τῆς διαμετακομιδῆς ἐμπόριον οὐχὶ μόνον εἰς τὴν Λιβόρνον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Μελίτην, Λισσαβῶνα, καὶ ἄλλους ὁμοίους τόπους.

Τὰ κυριώτερα τοπικὰ προϊόντα, τὰ ἐκ τῆς Λιβόρνου ἐξαγόμενα, εἶναι μετάξιον, κατειργασμένον καὶ ἀκατέργαστον, τριῶν περίπου ἑκατομμυρίων φράγκων ἐτησίως· ἔλαιον, δύο ἑκατομμυρίων· ψάθινα σκιάδια, τριῶν ἢ τεσσάρων ἑκατομμυρίων· σίδηρος ἀπὸ τὴν Ἔλβαν, χαρτίον, πότασσα, ἀλάβαστρος, χονδρὰ μάλλινα ὑφάσματα διὰ τὴν Τουρκίαν, κοράλια συνηγμένα παρὰ τοὺς αἰγιαλοὺς τῆς Βαρβαρίας καὶ Σαρδινίας, δουλευμένα δὲ εἰς τὴν Λιβόρνον· καὶ σάρδαι, ἁλιευόμεναι ἔξω τῆς νήσου Γοργῶνος, ἀντικρὺ τῆς Λιβόρνου. Τὰ κυριώτερα ἐκ τῶν εἰσαγομένων εἰδῶν εἶναι γεννήματα ἐκ τοῦ Εὐξείνου Πόντου, Γαλλικὰ μάλλινα ὑφάσματα, Ἀγγλικὰ βαμβακερά, σιδηρουργήματα, παστὰ ὀψάρια, καὶ ἀποικιακὰ εἴδη. Τὸ 1832 τὰ μὲν τῆς εἰσαγωγῆς εἴδη ἀνέβησαν εἰς ἑξήκοντα ὀκτὼ ἑκατομμύρια φράγκων, τὰ δὲ τῆς ἐξαγωγῆς εἰς περίπου πεντήκοντα ἑκατομμύρια. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος εἰσῆλθον εἰς τὸν λιμένα τῆς Λιβόρνου 199 Ἀγγλικὰ πλοῖα, 126 Αὐστριακά, 75 Ῥωσσικά, 61 Ἑλληνικά, 61 Ἀμερικανικά, 30 Σβεκικά, 9 Δανικά, καὶ 4 Ὁλλανδικά· πρὸς δὲ τούτοις, ὑπὲρ τὰ 2000 παραπλοϊκὰ πλοῖα ἐκ τῶν αἰγιαλῶν τῆς Ἰταλίας, Γαλλίας, καὶ Ἱσπανίας.

ΤΟ ΕΚ ΤΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΟΦΕΛΟΣ.

Ο ΤΗΣ γεωγραφίας ἀπαίδευτος ἀγνοεῖ ὅτι ὑπάρχει κόσμος ἐπέκεινα τῆς αὐτοῦ ὁράσεως· δὲν φρονεῖ ὅτι ἐμποροῦν νὰ γένωσιν ἄλλαι κατοικίαι, ἢ νὰ ἐπικρατῶσιν ἄλλοι τρόποι τοῦ ἐνδύεσθαι, ἢ ἄλλα εἴδη τροφῆς, παρ' ὅσα αὐτὸς βλέπει. Δὲν γνωρίζει ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄλλα ἔθιμα, καὶ ἄλλα φρονήματα, παρ' ὅσα αὐτὸς πρεσβεύει. Μόλις πιστεύει ὅτι ἀλλαχοῦ καὶ τὸ ψύχος γίνεται δριμύτερον, καὶ ἡ θερμότης ἰσχυροτέρα, παρ' ὅσον αὐτὸς ἐδοκίμασε ποτέ. Ὁ τόπος αὐτοῦ καὶ ὅλα τὰ περὶ αὐτὸν εἶναι τὰ κάλλιστα, τὰ μόνα καλὰ ἐπὶ γῆς· πᾶν δὲ ὅ,τι διαφέρει, εἴτε εἰς τὰ ἤθη, εἴτε εἰς τὰ ἐνδύματα, εἴτε εἰς τὰς τέχνας, εἴτε εἰς τὰς ἐπιστήμας, εἴτε εἰς τὰς δοξασίας, εἴτε εἰς τὴν πίστιν, θεωρεῖται ὑπ' αὐτοῦ ὡς πολὺ κατώτερον. Ὅ,τι φαίνεται ἄλλου χαρακτῆρος, ὅσον καὶ ἂν ὑπερβαίνῃ ἀληθῶς πᾶν ὅ,τι αὐτὸς ἤδη γνωρίζει, ἐπισύρει μόνον τὴν περιφρόνησιν, τὴν ἀηδίαν, ἢ τὴν πρόληψιν αὐτοῦ. Τοῦτο πάσχουν οἱ Σῖναι. Νὰ λευκοφορέσῃ τὶς διὰ κάμμίαν ἄλλην αἰτίαν ἐκτὸς διὰ πένθος, νὰ χαιρετήσῃ Εὐρωπαϊστὶ, ἢ νὰ φάγῃ μὲ περόνιον, δείχνει, κατ' αὐτοὺς, μικρὸν πνεῦμα. Αἱ τέχναι ἡμῶν καὶ ἐπιστῆμαι εἶναι ἀνάξιαι τῆς προσοχῆς των, αἱ δοξασίαι καὶ ἡ πίστις μας ὅλως καταφρονητέαι· παντὸς Εὐρωπαϊκοῦ ἔθνους αἱ ἀξιώσεις ἀπορρίπτονται εἰς τὴν Οὐράνιον Αὐτοκρατορίαν, ὡς ὁ ἀγροῖκος χωρικὸς ἐκ τῆς εὐγενοῦς συναναστροφῆς. Βάρβαρος πᾶς ὁ ἐκτὸς τῶν Κινικῶν ὁρίων.

Πόσον ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους ἀνώτερος ἐκεῖνος, τοῦ ὁποίου τὸ πνεῦμα ἐξέτειναν αἱ περιοδεῖαι! Ὁ κοσμογυρισμένος περιηγητὴς, ὅστις

Πολλῶν ἀνθρώπων ἶδεν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω,

ἔπαυσεν ἐκ πολλοῦ ἤδη νὰ θεωρῇ τὸ χρῶμα τῶν ἐνδυμάτων, ἢ τὸν τρόπον τοῦ ἀσπασμοῦ, ὡς δεῖγμά τι συνετοῦ ἢ ἀξιοτίμου χαρακτῆρος. Ἔμαθεν ὅτι εὑρίσκονται καὶ ἄλλα κλίματα, καὶ ἄλλαι χῶραι, καὶ ἄλλαι τροφαὶ, οὐχ ἧττον τερπνὰ παρὰ τὰ ἴδιά του· ἔμαθεν ὅτι ὁ νοῦς, καὶ τὰ ἔθη, καὶ τὰ φρονήματα τῶν ἀνθρώπων, ἔχουν, ὡς τὰ ἔργα τῆς φύσεως, ἄπειρόν τινα ποικιλίαν, καὶ μ' ὅλον τοῦτο οὐδεμίαν ἐξ ἀνάγκης ἀτέλειαν. Ἐδιδάχθη νὰ ἐκπλήσσεται χωρὶς νὰ κατακρίνῃ, καὶ νὰ μειδιᾷ εἰς τὰ καινοφανῆ ἄνευ περιφρονήσεως. Εἶναι ἤδη προδιατεθειμένος νὰ δέχεται, καὶ μάλιστα νὰ ζητῇ, νέα εἴδη ἀναπαύσεως ἢ χρήσεως, ἀκόμη καὶ ἀπὸ τοὺς ἀγρίους, καὶ νὰ ἐπαυξάνῃ τὰς γνώσεις του καὶ ἀπὸ τοὺς πλέον ἀμαθεῖς. Ἐν συντομίᾳ, ἀπεσπάσθη ἓν οὐσιῶδες ὑποστήριγμα τῆς ὑπερηφανίας του, ἀφῃρέθη ἓν μέγα ἐμπόδιον τῆς φιλανθρωπίας του, καὶ προετοιμάζεται νὰ καταταχθῇ ὡς κοσμοπολίτης, ἀντὶ ἁπλοῦ πολίτου μιᾶς μόνης ἐπικρατείας. Τὰ εἰς ἄλλας χώρας συμβαίνοντα γίνονται βαθμηδὸν καὶ εἰς αὐτὸν περισπούδαστα, καὶ, ἂν ἔχῃ πνεῦμά τι φιλανθρωπίας, ὁδηγεῖται ἀνεπαισθήτως νὰ παθῇ, καὶ μάλιστα νὰ ζητῇ, τὴν εὐδαιμονίαν τῶν πλέον ἀπομεμακρυσμένων ἐθνῶν.

Οἱ Ἰάπονες ἔχουν ἀλλοκότους τινὰς θρησκευτικὰς δοξασίας. Ποτὲ εἰς καιρὸν θλίψεως ἢ δυστυχίας δὲν ἱκετεύουσι τοὺς θεούς· διϊσχυριζόμενοι ὅτι, ἐπειδὴ χαίρονται ἀδιάκοπον εὐδαιμονίαν οἱ θεοί, τοιαῦται ἱκεσίαι ἤθελαν τοὺς εἴσθαι πειρακτικαί. Ἀφιερόνουσιν ὅθεν τὰς ἑορτάς των εἰς συμπόσια, γάμους, καὶ ἄλλας δημοσίους καὶ μερικὰς χαράς.

ΤΗΝ πρώτην Ἰουλίου 1839 ἐξεδίδοντο εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς 1,555 ἐφημερίδες καὶ περιοδικά· ἤγουν, 116 καθ' ἡμέραν, 14 τρὶς τῆς ἑβδομάδος, 39 δὶς τῆς ἑβδομάδος, καὶ 991 ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος· τὰ δὲ λοιπὰ, δὶς τοῦ μηνὸς, κατὰ μῆνα, καὶ κατὰ τρίμηνον.

Η ΙΟΓΚΑ ΤΩΝ ΣΙΝΩΝ.

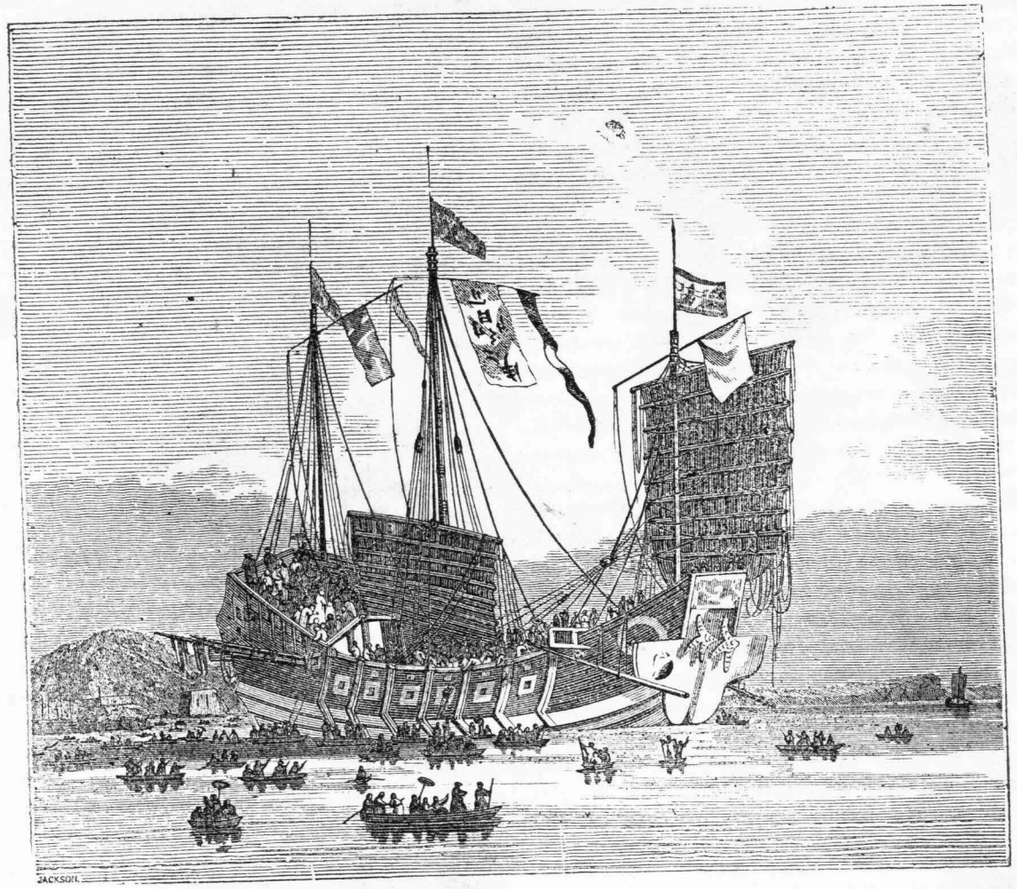

Κινικὸν Πλοῖον, τὸ λεγόμενον Ἰόγκα.

Εκ τῶν πολλῶν ποικιλομόρφων πλοίων, ἐφ' ὧν οἱ ἄνθρωποι ῥιψοκινδυνεύουν τὴν ζωὴν αὐτῶν καὶ τὴν περιουσίαν εἰς τὴν πολυτάραχον θάλασσαν, τὰ τῆς Κίνας, τὰ λεγόμενα Ἰόγκαι, εἶναι τὰ πλέον περίεργα, ὡς καὶ τὰ πλέον θραυστά. Κάμνουν μ' ὅλον τοῦτο αἱ Ἰόγκαι μακρυνὰ ταξείδια, πλέουσαι οὐχὶ μόνον εἰς τὰς Φιλιππινὰς, Μολούκκας, καὶ ἄλλας νήσους τοῦ Ἰνδικοῦ Ἀρχιπελάγους, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἰαύαν, τὴν Μαλαϊκὴν χερσόνησον, καὶ τὰ παράλια τῆς Σιάμης καὶ τῆς Κοκὶν Κίνας. Πάντοτε δὲ εἰς τὴν διάπλευσιν τοῦ Κινικοῦ πελάγους ὠφελοῦνται ἀπὸ τοὺς ἐτησίας, καθότι ὀγκώδεις οὖσαι καὶ ἀβαθεῖς προβαίνουσι δυσκόλως μὲν κατὰ τοῦ ἀνέμου, τάχιστα δὲ μετ' αὐτοῦ. Καὶ μολονότι φαίνονται ὅλως ἀνάρμοστοι ν' ἀντέχωσιν εἰς βαρείας θαλάσσας, οἱ κατὰ τὴν παραλίαν ὅμως πλεονάζοντες ἁλιεῖς, οἵτινες μόνην κατοικίαν ἔχουσι τὰ πλοιάριά των, ἑκουσίως ἐπιῤῥίπτονται εἰς κακίστους καιροὺς, τὸ ἐπιτήδευμά των μετερχόμενοι—καὶ μ' ὅλον τοῦτο, διὰ τὴν ἐλαφρίαν πιθανῶς αὐτῶν σπανίως συμβαίνει ὥστε Ἰόγκα τις νὰ καταποντισθῇ.

Εἰς τὸν ἀφθαλμὸν προσβάλλει αἱ Ἰόγκαι [illegible] τι ἄσχημον σῶμα, ὁμοιάζουσαι μὲ τὰ πρὸ δύο ἑκατονταετηρίδων Εὐρωπαϊκὰ πλοῖα, ὑψηλὰς πρύμνας καὶ πρώρας ἔχουσαι, καὶ τὸ σχῆμα τοῦ καταστρώματος ἡμισεληναῖον. Πολλάκις εἶναι 300 καὶ 400 τόνων, ἐνίοτε δὲ ἕως 800· σκευὴν ἔχουν ἁπλουστάτην, συγκειμένην ἀπὸ δύο ἢ τρία μεγάλα κατάρτια μονόξυλα, πολὺ παχύτερα κατ' ἀναλογίαν ἀπὸ τὰ Εὐρωπαϊκὰ κατάρτια, ἐπὶ τῶν ὁποίων βάλλονται μεγάλα τετράγωνα πανία, μεγαλυνόμενα κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ πλοίου, ἀλλὰ κατὰ τὸν ἀριθμὸν μηδέποτε ὑπερβαίνοντα τρία. Τὰ ἱστία ἢ πανία ταῦτα εἶναι ψάθινα, χονδροὺς ἔχοντα βαμβοκαλάμους, ὁριζοντείως ἐκτεινομένους, ἀπέχοντας δ' ἀπ' ἀλλήλων δύο ἕως δύο ἥμισυ πόδας· εἰς ἕκαστον ἄκρον τῶν βαμβοκαλάμων τούτων δένονται σχοινία, δι' ὧν τὰ πανία νὰ ἐφαρμόζωνται εἰς τὸν ἄνεμον· ὁπόταν δὲ χρειασθῇ νὰ σμικρυνθῶσι τὰ πανία, συστρέφονται ἀπὸ τὴν κάτω ἄκραν ὅσα βαμβοκαλάμια ἤθελε κριθῆν ἀναγκαῖον. Αἱ ἄγκυραι εἶναι ἀγροικότατα κατεσκευασμέναι, πάντοτε ξύλιναι, μὲ πέτρας μεγίστας προσδεδεμένας, χωρὶς κἂν σταυροειδὲς στέλεχος, δι' οὗ ἀσφαλῶς

Ἑκατέρωθεν τῆς πρώρας συνειθίζουν νὰ ζωγραφῶσιν ὀφθαλμὸν, ἀποκρινόμενοι ὅταν ἐρωτηθῶσι περὶ τῆς αἰτίας τούτου, 'Πῶς ἐμπορεῖ νὰ βλέπῃ τὸ καράβιον χωρὶς ὀμμάτια;' Τοῦτο γίνεται καὶ εἰς τὴν Μάλταν καὶ ἀλλαχοῦ, ἂν καὶ οὐχὶ διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους. Μεγάλαι Ἰόγκαι φέρουν γενικῶς δύο μακρὰ κωπία ἐξέχοντα εἰς τὰ ἔμπροσθεν, ὅμοια εἰς τὸ φαινόμενον μὲ τὰς κεραίας τῶν ἐντόμων· χρησιμεύουν δὲ εἰς τὸ νὰ εὐκολύνωσι τὴν τοῦ πλοίου περιστροφήν. Τὸ κῦτος τοῦ πλοίου (ἀμπάρι) διαιροῦσιν εἰς κατατομὰς διὰ χονδρῶν σανίδων, φράσσοντες τὰς χαραμάδας μὲ ἀλοιφὴν ἐξ ἀσβέστου καὶ ἐλαίου, ἥτις γίνεται σκληροτάτη ὁπόταν ξηρανθῇ· ὁ τρόπος δὲ οὗτος ὠφελεῖ ὁπωσοῦν εἰς τὰ τόσον θραυστὰ πλοῖα, οὐχὶ μόνον συντείνων εἰς τὴν διατήρησιν τῶν πραγματειῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν τοῦ ὅλου ἀσφάλειαν, καθότι πᾶσα κατατομὴ γίνεται τοιουτοτρόπως χωριστὸν πλοῖον, δυνάμενον καὶ ἀπὸ ὕδωρ νὰ γεμίσῃ ἄνευ βλάβης τοῦ λοιποῦ φορτίου. Τὸ πηδάλιον ἐξέχει ἀπὸ τὴν πρύμνην, καὶ εἶναι γενικῶς κατατρυπημένον· στρέφεται δὲ διὰ σχοινίων περνώντων ἀφ' ἕκαστον πλευρὸν τῆς πρύμνης. Ἡ ναυτικὴ πυξὶς κλείεται εἰς μικρὰν λεκάνην μὲ ὀλίγην ἄμμον εἰς τὸν πυθμένα, ἐφ' ἧς ἐμπήγονται εὐώδη κηράκια, ὁπόταν μέλλῃ νὰ γένῃ προσφορὰ εἰς τὸν 'Θεὸν τῆς θαλάσσης.' Εἰς τὸν θεὸν τοῦτον ἀνεγείρεται προσέτι πολυστόλιστος βωμὸς κατὰ τὴν ἄκραν τοῦ κοιτῶνος, ὅστις εἶναι μικρότατος, καὶ περὶ τοῦ ὁποίου εὑρίσκονται αἱ στεναὶ κοῖται τῶν ναυτῶν, ψάθαν καὶ σκληρὸν προσκεφάλαιον ἔχουσα ἑκάστη. Γενικῶς ἐπιβαίνουν πολυάριθμοι εἰς ἕκαστον πλοῖον, ἅπαντες δὲ σπουδάζουν καὶ φροντίζουν ἐπίσης διὰ τὴν ναυτιλίαν, μὴ λαμβάνοντες ὡρισμένον τινὰ μισθὸν, ἀλλὰ μερίδιον ἀπὸ τὰ ἐκ τοῦ ταξειδίου κέρδη.

Ο ΕΡΗΜΙΤΗΣ.—Αραβικος Μυθος.

Αρχαιον τινα ἐρημίτην, ὅστις πολλὰ ἔτη εἶχε διατρίψειν ἐν μοναξίᾳ, σκληραγωγούμενος καὶ τὰ τῆς εὐσεβείας πράττων, ἐπείρασε ποτὲ δεινῶς τὸ πνεῦμα τῆς βλασφημίας, ὡς ἄδικα παριστάνον εἰς αὐτὸν τὰ τοῦ Θεοῦ ἀκατανόητα κρίματα. Τόσον δ' ἐβασανίζετο ὑπὸ τοιούτων ἀμφιβολιῶν, τόσον ἐφθείρετο ἀπὸ τὴν μέριμναν, καὶ τόσον ἐστενοχωρεῖτο ὑπὸ τῶν πειρασμῶν, ὥστε οὐδὲ νύκτα οὐδὲ ἡμέραν ποσῶς ἀνεπαύετο, καθότι ἀδιαλείπτως ἐπολέμει κατὰ τῶν μωρῶν συλλογισμῶν, οἵτινες ἀκουσίως εἰς τὸν νοῦν αὐτοῦ ἤρχοντο. 'Αλλ' ὁ Θεὸς οὐδέποτε λησμονεῖ τὰς θλίψεις τῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ· καὶ μολονότι οὐδεὶς ἐξαιρεῖται εἰς τὴν ζωὴν ταύτην ἀπὸ τὰς ἐπιβουλὰς τοῦ ἐχθροῦ, ὁ Κύριος ὅμως δὲν συγχωρεῖ αὐτὸν νὰ μᾶς βλάψῃ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῶν πονηρῶν σκοπῶν του.

Μίαν τῶν ἡμερῶν, ἐνῷ ἐκάθητο εἰς τὸ κελλίον ὁ ἐρημίτης ὑπὲρ τὸ σύνηθες μελαγχολικὸς, καθὸ καὶ ἰσχυρότερα προσβληθεὶς τότε ὑπὸ τοῦ πειρασμοῦ, τὸν ἐφάνη ἄγγελος, ὁμοιάζων νεανίσκον ἐρασμίας προσόψεως, ὅστις εἶπε πρὸς αὐτὸν, ''Ακολούθει με, ἂν θέλῃς νὰ στοχασθῇς καὶ νὰ καταλάβῃς τὰ κεκρυμμένα τοῦ Θεοῦ κρίματα, τὰ ὁποῖα τόσον ἐπιθυμεῖς νὰ γνωρίσῃς.' Τὴν πρότασιν ταύτην ἐδέχθη περιχαρὴς ὁ σκεπτικὸς ἐρημίτης, πόθον ἔχων ἰσχυρὸν ν' ἀποδιώξῃ τὰς ἀμφιβολίας, καὶ νὰ καθησυχάσῃ τὸ πνεῦμά του. Ὡδοιπόρησαν δὲ μακρὰν τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ πρὸς τὸ ἑσπέρας ἔφθασαν εἰς τὸν οἶκον ἀγαθοῦ μὲν καὶ μεταδοτικοῦ, ἀλλὰ πένητος ἀνθρώπου, ὅστις εὐμενῶς ὑπεδέχθη αὐτοὺς, καὶ παρέθηκε τὰς εὑρισκομένας τροφὰς· ἔβαλε δὲ εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ δείπνου καὶ ἀργυροῦν ποτήριον περικαλλῶς εἰργασμένον, τὸ ὁποῖον ὑπερετίμα, καὶ ἡ θεωρία τοῦ ὁποίου τὸν ὑπερεύφραινεν. Ὁ ἄγγελος ὅμως κατώρθωσε νὰ κλέψῃ αὐτὸ τὴν νύκτα ἀπαρατήρητος, καὶ νὰ τὸ ἐπάρῃ μαζῆ του. Τὴν δ' ἐπαύριον, ἀφοῦ ἀπεχαιρέτησαν τὸν ξενοδόχον, ἔδειξεν ὁ ἄγγελος τὸ κλεφθὲν ποτήριον εἰς τὸν ἐρημίτην, ὅστις τὰ μέγιστα ἐσκανδαλίσθη καὶ ἐξεπλάγη· 'Πόσον χαμερπὲς,' εἶπε, 'νὰ κλέψῃς ἀπὸ τὸν πτωχὸν ἄνθρωπον, ὅστις μὲ τόσην ἐλευθεριότητα μᾶς ὑπεδέχθη, τὸ πολυτιμότερον αὐτοῦ κτῆμα!'

Ὀλίγην ὅμως ἀκρόασιν ἔδωκεν ὁ ἄγγελος εἰς τὰς ἐπιπλήξεις καὶ τὰ παράπονα τοῦ συντρόφου του· τὸν δρόμον δ' ἐξακολουθοῦντες, ἔφθασαν τὴν νύκτα εἰς τὸν οἶκον ἀνδρὸς βαθυπλούτου μὲν, τόσον δὲ στρυφνοῦ καὶ δυσκόλου τὴν διάθεσιν, καὶ τόσον ἀπειροκάλου τὰ ἤθη, ὥστε ὑπεδέχθη αὐτοὺς μὲ βαρυτάτην καρδίαν καὶ μὲ ἀξιόμεμπτον φειδωλήν. Μ' ὅλον τοῦτο, ὁπότε τὸ πρωῒ ἀνεχώρησαν, ἐφιλοδώρησεν εἰς αὐτὸν ὁ ἄγγελος τὸ ἀπὸ τοῦ προτέρου ξενοδόχου κλεφθὲν ποτήριον! Ἡ πρᾶξις αὕτη ἀνεκαίνισε τὴν λύπην τοῦ ἀσκητοῦ, ὅστις δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ βλέπων τὸν θησαυρὸν τοῦ φιλόφρονος καὶ φιλοκάγαθου πένητος εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀγροίκου καὶ μισανθρώπου πλουσίου.

Πονηρὰ ἐνταυτῷ καὶ παράξενα ἐφαίνοντο τὰ ἔργα τοῦ ἀγγέλου, ὅστις καὶ, τὸ χειρότερον, μὲ ἀδιαφορίαν ἤκουε τοὺς ὀνειδισμοὺς καὶ τὰς θρηνολογίας τοῦ ἐρημίτου· προέβαινον δὲ, ἑωσοῦ ἔφθασαν εἰς κατοικίαν, τῆς ὁποίας ὁ ἰδιοκτήτης ἦτον εὐμενὴς καὶ εὐπροσήγορος, καὶ ὅστις ἐγκαρδίως τοὺς ὑπεδέχθη. Ὡς ἐξημέρωσεν, ἀπεχαιρέτησαν αὐτόν· ἐνῷ δ' ἐπέρνων ἀπὸ γέφυράν τινα, ἐφ' ἧς ἔστεκεν ὁ ἀγαπητὸς θεράπων τοῦ ξενοδόχου των, ἐκρήμνισεν αὐτὸν ὁ ἄγγελος εἰς τὸν ποταμὸν, ὅπου πάραυτα ἐπνίγη.

Ἔκθαμβος εἰς τοιαύτην σκληρότητα ὁ ἐρημίτης, ἐπανέλαβε πικροτέρους τοὺς ὀνειδισμούς· ἀλλ' οὔτε ἡ ἔκπληξις οὔτε ἡ ἀγανάκτησις αὐτοῦ ποσῶς ἐκίνει τὸν ἄγγελον, ὁ ὁποῖος προεχώρει, ἑωσοῦ τὴν τετάρτην νύκτα ἔφθασαν εἰς ἐντίμου τινὸς καὶ ἀγαθοῦ ἀνθρώπου, ὅστις ὑπεδέχθη αὐτοὺς μὲ τὰς πλέον φιλικὰς περιποιήσεις. Οὗτος εἶχε μικρόν τι παιδίον, τοῦ ὁποίου τὰς κραυγὰς ἤκουσεν ὁ ἄγγελος· σηκωθεὶς δὲ τὴν νύκτα, ἔπνιξε τὸ βρέφος εἰς τὴν κοιτίδα του.

Ὅλος ἀπὸ φρίκην κυριευμένος ὁ ἐρημίτης διὰ τοιαύτας παραδόξους καὶ ἀπανθρώπους πράξεις, ἀπεφάσισε

νὰ μὴ συνοδοιπορῇ πλέον μετὰ τοῦ ἀγγέλου. Ἐξελθὼν δὲ ἀπὸ τὸν οἶκον τοῦ φιλοκάγαθου ἀνδρὸς, ὅστις ἐλεεινολόγει τὸν θάνατον τοῦ φιλτάτου υἱοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε θέσειν τὰς γλυκυτάτας αὐτοῦ ἐλπίδας, ἠσπάσθη τὸν σταυρὸν, καὶ ἐξώρκισε τὸν ἄγγελον, τὸν ὁποῖον τώρα πλέον ὡς δαίμονα ἐστοχάζετο, ὥστε νὰ ἀναχωρήσῃ, καὶ νὰ μὴ τὸν συνοδεύσῃ ποτὲ πλέον. 'Αλλ' ὁ ἄγγελος τὸν ἀπεκρίθη, 'Δὲν εἶμαι πονηρὸν πνεῦμα, ὡς φαντάζεσαι· ἀλλ' ἄγγελος Κυρίου, σταλθεὶς νὰ σὲ δείξω τὰ κρυπτὰ τῆς αἰωνίου Προνοίας κρίματα, τὰ ὁποῖα τόσον ἐπιθυμεῖς νὰ γνωρίσῃς. Ἔξευρε λοιπὸν ὅτι ἀφῄρεσα μὲν τὸ ἀργυροῦν ποτήριον ἀπὸ τὸν ἰδιοκτήτην αὐτοῦ, ἐπειδὴ μὲ τόσην ἀγαλλίασιν τὸ ἐθεώρει, ὥστε ἠμέλησε τὰς δεήσεις, τὰς ὁποίας πρὶν ἀποκτήσῃ αὐτὸ συνείθιζε νὰ προσφέρῃ. Ἔδωκα δὲ τὸ αὐτὸ τοῦτο ποτήριον εἰς τὸν πλούσιον καὶ ἀνελεήμονα, ὥστε εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν νὰ λάβῃ τὴν ἀνταμοιβὴν παντὸς ἀγαθοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον ἴσως ἔπραξε, διότι ὁ Θεὸς εἶναι ἀμετασαλεύτως δίκαιος, καὶ οὔτε κακὸν ἔργον ἀφίνει ἀτιμώρητον, οὔτε καλὸν ἀβράβευτον. Κατεκρήμνισα εἰς τὸν ποταμὸν τὸν θεράποντα τοῦ τρίτου ἡμῶν ξενοδόχου, ὅστις τόσον εὐμενῶς μᾶς ὑπεδέχθη, ἐπειδὴ εἶχε κάμειν ἀπόφασιν νὰ φονεύσῃ τὸν κύριον αὐτοῦ τὴν προσεχῆ νύκτα· ὥστε διὰ τῆς καταποντίσεως τοῦ ἀπίστου ἐκείνου δούλου ἀπηλλάχθη ἀπὸ βίαιον θάνατον ὁ τόσον φιλανθρώπως ἡμᾶς περιποιηθείς. Ἔπνιξα δὲ εἰς τὴν κοιτίδα τὸν νήπιον υἱὸν τοῦ τελευταίου ἀγαθοῦ ξενοδόχου μας, ἐπειδὴ, γενναιότατος ὢν ποτὲ πρὸς τοὺς πένητας, ἤρχισε μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ τέκνου τούτου νὰ ἐλαττόνῃ καθ' ἡμέραν τὰς πρότερον συνήθεις ἐλεημοσύνας του, ὥστε νὰ συσσωρεύσῃ πλούτη διὰ τὸν υἱόν του. Ἀφῄρεσα λοιπὸν τὴν ζωὴν τοῦ βρέφους εἰς τὴν ἀθῶαν ἡλικίαν του, ὥστε νὰ μὴν ἀποτρέπεται πλέον ὁ πατὴρ ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐλεημονητικῶν πράξεων, τὰς ὁποίας ἤρχιζεν ἤδη νὰ ἀμελῇ. Ταῦτα εἶναι τὰ σοφώτατα καὶ δικαιότατα κρίματα τοῦ Θεοῦ, τὰ ὁποῖα φαίνονται εἰς τοὺς μὴ ἐννοοῦντας αὐτὰ παράξενα καὶ ἄδικα.'

Μετὰ τὴν ὁμιλίαν ταύτην ὁ ἄγγελος εὐθὺς ἔγινεν ἄφαντος, τὸν ἐρημίτην ἀφήσας ἐλεύθερον μὲν ἀπὸ τοὺς ὀχληροὺς διαλογισμοὺς, παρηγορημένον δὲ εἰς ὅλας τὰς θλίψεις του.

Ο ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ ΚΑΙ Η ΜΗΤΗΡ ΤΟΥ.

Τα ἑπόμενα περὶ τοῦ 'Αγγλαμερικανοῦ Οὐασιγκτῶνος θέλουν δείξειν πόσον μεγάλην ἐπιρροὴν ἔχουν αἱ μητέρες εἰς τὰ παιδία των, καὶ ἀκολούθως πόσον κρέμεται ἀπ' αὐτὰς ἡ μέλλουσα εὐτυχία ἢ δυστυχία των. Τοῦ ἀληθῶς μεγάλου τούτου ἀνδρὸς ἡ μήτηρ ἦτον ἀξιοσέβαστος καὶ εὐλαβὴς γυνή· ἐπειδὴ δὲ ἀπέθανεν ὁ ἀνήρ της ἐνῷ τὰ παιδία των ἦσαν μικρὰ, ἔλαβε μόνη τὴν φροντίδα τῆς ἀνατροφῆς των.

Λέγεται ὅτι ἐρωτηθεῖσα ποτὲ κατὰ ποῖον τρόπον ἀνέθρεψε τὸν υἱόν της, ὥστε νὰ καταστήσῃ αὐτὸν ἄνδρα τόσον περικλεῆ, ἀπεκρίθη, 'Μόνον ἀπαιτοῦσα ΥΠΑΚΟΗΝ, ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΝ, καὶ ΑΛΗΘΕΙΑΝ.' Οἱ ἁπλοῖ δὲ οὗτοι κανόνες, πιστῶς ἐξακολουθούμενοι, ἐπέφεραν θαυμάσια ἀποτελέσματα. Ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας τὸν ἐσυνείθισε νὰ λέγῃ μὲ ἀκρίβειαν ὅλα ὅσα ἐδιηγεῖτο, καὶ νὰ ὁμιλῇ περὶ τῶν σφαλμάτων καὶ τῶν ἐλλείψεων αὐτοῦ καθαρὰ, χωρὶς κάμμίαν τέχνην διὰ νὰ ἀπατήσῃ ἢ νὰ κρύψῃ. Ἀπὸ τοῦτο δ' ἐπήγασεν ἡ μεγάλη τῆς ψυχῆς του εἰλικρίνεια, καὶ τὸ πρὸς τὴν ἀπάτην ἄσπονδον μῖσός του, διὰ τὰ ὁποῖα πάντοτε ἦτον ἐπίσημος.

Ἐκ νεανικῆς ἀπροσεξίας ἔκαμε ποτὲ μεγάλην τινὰ ζημίαν, καὶ τοιαύτην, ὁποία ἀμέσως ἐμπόδιζε τὰ σχέδια τῆς μητρός του. Εὐθὺς ὑπῆγε, καὶ τὴν ὡμολόγησεν ἐλευθέρως τὸ σφάλμα· ἐκείνη δὲ, ἐνῷ τῆς ἀγάπης τὸ δάκρυον ὕγραινε τὸ ὀμμάτιόν της, ἀπεκρίθη, ''Εχω πολὺ καλήτερα ὅτι ἔγινεν ἡ ζημία παρὰ νὰ ἔλεγεν ὁ υἱός μου ψεῦμα.'

Ἦτο προσεκτικὴ νὰ μὴ τὸν ἐκνευρίζῃ μὲ τρυφὴν, μήτε ἀσθενῶς νὰ χαρίζεται εἰς τὰς ἐπιθυμίας του. Τὸν ἐσυνείθιζε νὰ σηκόνεται ἀπὸ τὴν κλίνην ἐνωρὶς, καὶ ποτὲ δὲν τὸν ἄφινεν ἀργόν. Ἐνίοτε ὁ Οὐασιγκτὼν κατεγίνετο εἰς κόπους, τοὺς ὁποίους ἤθελαν νομίσειν αὐστηροὺς τῶν σημερινῶν μας πλουσίων τὰ παιδία,—καὶ τοιουτοτρόπως ἀπέκτησε δύναμιν σώματος, καὶ ἐγυμνάσθη νὰ καταφρονῇ τὴν σκληραγωγίαν. Ἡ συστηματικὴ δὲ εἰς ὠφέλιμόν τι χρῆσις τοῦ καιροῦ, τὴν ὁποίαν παιδιόθεν ἐδιδάχθη, τοῦ ἐχρησίμευσεν ὄχι ὀλίγον, ὅταν ἐπεφορτίσθη ὅλου τοῦ 'Αγγλαμερικανοῦ ἔθνους τὴν φροντίδα.

Παρετηρεῖτο ἀπὸ τοὺς πάντοτε περὶ αὐτὸν, ὅτι ποτὲ δὲν ἦτο βιαστικὸς, ἀλλ' εὕρισκεν ὥραν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μικροτέρων πραγμάτων εἰς τὸ μέσον τῶν μεγαλητέρων καὶ τῶν διαφερομένων μάλιστα χρεῶν του. Τόσον ὠφέλησεν αὐτὸν ἡ ἀκρόασις τῶν μητρικῶν συμβουλῶν! Ἡ εἰς τὰ προστάγματα αὐτῆς ὑπακοή του, ἐνόσῳ εὑρίσκετο εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, ἦτον ἱλαρὰ καὶ ἀκριβής· ὅτε δ' ἐπλησίασε τὴν ἀνδρικὴν, τῶν μικροτέρων της ἐπιθυμιῶν ἡ φανέρωσις τοῦ ἦτο νόμος.

Τῆς μητρὸς ταύτης ἡ τόσον μεγάλη ἐπιρροὴ ἐχρεωστεῖτο κατὰ μέρος εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν, μὲ τὴν ὁποίαν ἡ ἀληθὴς εὐσέβεια τὴν ἐστόλιζε· διότι αὕτη ὕψονε τὰ αἰσθήματά της, καὶ τῆς ἐπροξένει γαλήνην εἰς τὸ πνεῦμα. Κατ' ἐποχάς τινας τοῦ πολέμου, ὅτε οἱ φόβοι τοῦ λαοῦ ἦσαν ὑπερβολικοὶ, πολλαὶ φῆμαι ψευδεῖς διεδίδοντο, αἱ ὁποῖαι ἔθλιβαν τὰς καρδίας τῶν ὅσοι εἶχαν φίλους εἰς ἐπικινδύνους θέσεις. Τὴν ἔλεγαν κάποτε, 'Κυρία, ἔφθασεν εἴδησις ὅτι ἐνικήθη τὸ στράτευμά μας, καὶ ὅτι ὁ υἱός σας ἠχμαλωτίσθη.' 'Ὁ υἱός μου,' ἀπεκρίνετο, 'εἶναι μαθημένος εἰς δεινὰς περιστάσεις, καὶ εὑρίσκεται εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Θεοῦ.' Ἄλλοτε πάλιν τὴν ἀνήγγελλον ὅτι, 'Διὰ μέσου τοῦ Οὐασιγκτῶνος μεγάλη νίκη ἐκερδήθη.' Ἐκείνη δ' ἀπεκρίνετο, 'Δότε δόξαν εἰς τὸν Θεὸν τῶν μαχῶν.' Ἦτο δὲ φανερὸν, ὅτι ἡ γαλήνη αὕτη τοῦ πνεύματος δὲν προήρχετο οὔτε ἀπὸ μητρικῆς στοργῆς ἔλλειψιν, οὔτε ἀπὸ ἀδιαφο-

ρίαν εἰς τοῦ πολέμου τὰς τύχας, ἀλλ' ἀπὸ τὴν θάρρος ἐμπνέουσαν Χριστιανικὴν πίστιν.

Τοιουτοτρόπως βλέπομεν ὅτι ὁ φιλόστοργος καὶ ὑπήκοος οὗτος υἱὸς ἔγινεν ἀρχηγὸς νικηφόρων στρατευμάτων, νικητὴς δυνατοῦ ἔθνους, καὶ ὁ θαυμασμὸς τοῦ κόσμου. Βλέπομεν ὅτι πολλαὶ ἀπὸ τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ προῆλθον ἐκ τῆς ἱλαρᾶς ἐκείνης ὑποταγῆς, τὴν ὁποίαν, καὶ παῖς ἀκόμη ὤν, ἐδείκνυεν εἰς τὰ μητρικὰ παραγγέλματα. Ἡ γυνή, τὴν ὁποίαν ἐτίμησε μὲ τοιοῦτον υἱϊκὸν σέβας, εἶπεν ὅτι ὁ υἱός της 'εἶχε μάθειν νὰ κυβερνᾷ ἄλλους, μαθὼν πρῶτον νὰ ὑπακούῃ ὁ ἴδιος.'

Ἐνθυμούμεθα προσέτι ὅτι ἐλέχθη δι' ἕνα πολὺ μεγαλήτερον παρὰ τὸν Οὐασιγκτῶνα, ὅτι 'ὑπετάσσετο εἰς τὴν μητέρα του.' Ὅσοι λοιπὸν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ βίου φιλοτιμοῦνται νὰ ἐπιτύχωσι μέλλουσαν δόξαν, ἂς βάλωσι θεμέλιον τὴν υἱϊκὴν ἀρετήν· καὶ ἂς μὴ προσμένωσι νὰ ἦναι μήτε καλότυχοι, μήτε εὐδαίμονες, ἐνῷ ἀμελοῦν τὴν παραγγελίαν, 'Υἱέ μου, φύλαττε τὰς ἐντολὰς τοῦ πατρός σου, καὶ μὴν ἀμελῆς τὸν νόμον τῆς μητρός σου.'

ΑΝΑΓΚΗ, ΩΦΕΛΕΙΑ, ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ*.

Εαν τις ἀναδράμῃ εἰς τὴν πολιτικὴν τῶν ἐθνῶν ἱστορίαν, εἰς ὅλα, ὅσων μᾶς ἐσώθησαν ἱστορικά τινα λείψανα, καὶ εἰς τὰ πλέον βάρβαρα, θέλει εὑρεῖν τὴν ἀνάγκην τῆς Διανεμητικῆς Διαιοσύνης ἐπαισθητὴν οὖσαν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον, καὶ ἀναπληρουμένην ὑπὸ παντοίους τύπους καὶ κατὰ διαφόρους τρόπους, ἀναλόγως μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἐξευγενισμοῦ ἑκάστου αὐτῶν. Ἀλλὰ τί λέγω ἔθνη; καὶ εἰς αὐτὰ ἀκόμη τὰ προοικιστικὰ μόρια τῶν ἐθνῶν, τὰ ὁποῖα κατήντησαν μὲ τὴν πρόοδον τοῦ χρόνου νὰ συναπαρτίσωσιν ἔθνος, παντοῖ, ἐν ἑνὶ λόγῳ, ὅπου ἀπαντᾶται συνοικιστικόν τι σῶμα ἀνθρώπων, ὅσον μικρὸν καὶ ἂν ἦναι, καὶ μίαν μόνην οἰκογένειαν ἐὰν ἀποτελῇ, ἀνευρίσκονται ἐνταυτῷ καὶ ἴχνη διανεμομένης εἰς αὐτὸ δικαιοσύνης.

Ἀλλαχοῦ μὲν ἀπονέμεται πατριαρχικῶς ἡ δικαιοσύνη ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸν τῆς φυλῆς, ἢ ἀπό τινας ἄνδρας αὐτῆς θεωρουμένους ὡς τοὺς σοφωτέρους, καθὼς ἐγίνετο ἐπὶ τῶν πρώτων χρόνων τῶν Ἑβραίων, τῶν Χαλδαίων, τῶν Αἰγυπτίων, καὶ καθὼς παρατηρεῖται εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ σχηματιζόμενα ἔθνη τὰ ὁποῖα τότε ὁμοιάζουν κατὰ πάντα μὲ οἰκογένειαν μᾶλλον παρὰ μὲ ἔθνος· καὶ τοῦτο ἀποτελεῖ τὸν πρῶτον καὶ ἁπλούστερον τρόπον τῆς δικαιοδοσίας. Ἀλλαχοῦ δὲ ἡ δύναμις αὕτη ἀπαντᾶται ἀπολύτως ἀφειμένη εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Βασιλέως ἢ ἄλλων ἐνεργούντων εἰς ὄνομα αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τὴν ἄμεσον θέλησιν ἢ ἐπιῤῥοήν του· καὶ οὗτος εἶναι ὁ δεύτερος καὶ ἀτελέστερος τρόπος τῆς δικαιοδοσίας. Ἀλλαχοῦ τελευταῖον εἶναι διαπιστευμένη εἰς χωριστὸν σῶμα ἀνδρῶν, οἵτινες τὴν ἐνεργοῦν πάντῃ ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τὸν Βασιλέα ἢ ἄλλον ἀρχηγὸν τῆς ἐκτελεστικῆς δυνάμεως· καὶ οὗτος εἶναι ὁ τρίτος καὶ ὁ ἐντελέστερος τὴν σήμερον τρόπος τῆς δικαιοδοσίας.

Ἡ τοιαύτη ἀνάγκη τῆς Διανεμητικῆς Δικαιοσύνης, τὴν ὁποίαν ὁ λύχνος τῆς ἱστορίας μᾶς δεικνύει παντοῖ καὶ πάντοτε ἐνυπάρχουσαν τρόπον τινὰ ἐμφύτως εἰς τὸν κοινωνικὸν ἄνθρωπον, δὲν πρέπει παντελῶς νὰ μᾶς παραξενίσῃ. Τοιοῦτον γενικὸν καὶ σταθερὸν φαινόμενον δὲν δύναται εἰμὴ νὰ ἦναι νόμος τῆς φύσεως, εἰμὴ ν' ἀπαιτῆται καὶ νὰ παράγεται ἀπὸ τὴν φύσιν αὐτὴν τῶν πραγμάτων.

Καὶ τῳόντι ὁ ἄνθρωπος γεννᾶται μὲ πάθη ἐπιδεκτικὰ καὶ ἀγαθοεργίας καὶ κακουργίας· καὶ καθὼς ὅλαι αἱ ἕξοχοι δυνάμεις τῆς φύσεως ἰσχύουν νὰ παράξωσι καὶ μέγιστα καλὰ καὶ μέγιστα κακά, κατὰ τὴν χρῆσιν ἥτις γίνεται αὐτῶν, καὶ φέρουν μάλιστα τόσον ἐντονώτερα τὰ τοιαῦτα ἀποτελέσματά των, ὅσον ἡ ἐνέργεια αὐτῶν εἶναι δραστικωτέρα, ὡσαύτως καὶ τὰ παθη εἰς τὸν κοινωνικὸν μάλιστα ἄνθρωπον γίνονται πρόξενα μεγίστης καὶ ὠφελείας καὶ βλάβης, ἀναλόγως τοῦ τρόπου κατὰ τὸν ὁποῖον τὰ μεταχειρίζεται. Ποία εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς δυσμενοῦς αὐτῶν δυνάμεως, ἂν πηγάζῃ ἐκ τῆς ἀνατροφῆς ἢ ἐξ ἄλλης τινὸς αἰτίας, τοῦτο δὲν ἀνήκει εἰς ἐμὲ νὰ ἐξετάσω, οὐδὲ συμβάλλει ἤδη εἰς τὸν σκοπόν μας. Τὰ ἀποτελέσματα μόνον παρατηρῶ, τὴν πεῖραν μόνην ἀκολουθῶ, καὶ αὐτὴ μᾶς διδάσκει, ὅτι δὲν ὑπάρχει σχεδὸν ἄνθρωπος, εἰς τὸν ὁποῖον νὰ μὴν ἐμφωλεύωσι καὶ δυσμενεῖς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον διαθέσεις, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ ἰδιοτέλεια καὶ ἡ περιφιλαυτία νὰ μὴν ἐξασκῶσι μεγαλητέραν ἢ μικροτέραν ἐπιῤῥοήν, εἰς τὸν ὁποῖον, ἐν ἑνὶ λόγῳ, νὰ μὴ γίνεται καὶ κακὴ χρῆσις τῶν παθῶν.

Ἡ κατάχρησις λοιπὸν αὕτη τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν, τὴν ὁποίαν δὲν δειλιῶ διὰ τοῦτο νὰ ὀνομάσω γενικήν, ἐξέρᾳ τὸ πικρὸν φάρμακόν της εἰς τὰς καθημερινὰς τῶν ἀνθρώπων σχέσεις, καὶ γεννᾷ μεταξὺ αὐτῶν ἀπείρους διαφορὰς, αἱ ὁποῖαι εἶναι τόσον πολυπληθέστεραι καὶ ποικιλώτεραι, ὅσον αἱ σχέσεις αὗται ὑπερπερισσεύουν καὶ πολυποικίλλονται, ὅσον αἱ χρεῖαι τοῦ ἀνθρώπου πληθυνόμεναι καὶ ἐκτεινόμεναι ἐρεθίζουν ἰσχυρότερον τὰ πάθη του, ὅσον ἑπομένως ὁ πολιτισμὸς τῆς κοινωνίας ὑψοῦται εἰς ἀνώτερον βαθμόν.

Πῶς ὅθεν νὰ καταπαύωνται, ἢ τοὐλάχιστον νὰ ἐξαμαλίζωνται αἱ ἔριδες αὗται, καὶ πῶς νὰ ἀναχαιτίζεται ἡ ὁρμὴ τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν; Τὸ κακὸν ὑπάρχει· εἶναι μέγα, παρὸν, ἄφευκτον· τίς ἡ θεραπεία του; ἔπρεπε νὰ ἀφεθῇ τυφλῶς εἰς τὴν τύχην, νὰ τρέχῃ κατηφορικῶς τὸν ῥοῦν του; ἔπρεπε νὰ ἐμπιστεύεται ἡ λύσις τῶν διαφορῶν ἀτομικῶς εἰς καθέν' ἀπὸ τοὺς διαφερομένους, καὶ νὰ μένωσιν οὗτοι κύριοι νὰ τὰς τελειόνωσιν ὁπωσδήποτε; Τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ἴσως καλὸν εἰς τὴν φυσικὴν τοῦ ἀνθρώπου κατάστασιν, καὶ εἶναι μάλιστα τὸ μόνον δυνατὸν μέσον· ἀλλ' εἰς τὴν κοινωνικήν, αὐτὸ τὸ νομιζόμενον ἰατρικὸν ἤθελεν ἀποβῆν φάρμακον δηλητήριον, καὶ ἐπιφέρειν βίαιον τῆς κοινωνίας θάνατον· ἐὰν εἰς αὐτὴν ἠδύνατο ἕκαστος νὰ διαλύῃ κατὰ θέλησιν τὰς μετὰ τῶν ὁμοίων του διενέξεις, ἐὰν ἐνεθρονίζετο αὐτὸς μόνος κριτὴς καὶ ἐκτιμητὴς τῶν δικαίων του, ἐὰν τέλος πάντων δὲν τὸν ἔμενεν ἄλλος τρόπος λύσεως παρ' ὁ τῆς βίας καὶ τῆς δυνάμεως, οὐαὶ τότε εἰς τὴν κοινωνίαν! δὲν ἤθελε πλέον δεσπόζειν εἰς αὐτὴν ἄλλο παρὰ τὸ δικαίωμα τοῦ ἰσχυροτέρου, καὶ ἀπὸ κοινωνίας λογικῶν ὄντων ἤθελε μετατραπῆν εἰς φωλεὰν ἀγρίων θηρίων, τρωγομένων ἀναμέσον των, καὶ κατασπαραττομένων ἀνηλεῶς, ἕως ὅτου ἢ ὅλα νὰ ἐξολοθρευθῶσι τὸ ἓν ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἢ φεύγοντα τὸν παντοτεινὸν αὐτὸν πόλεμον, νὰ διασπαρῶσιν ἔνθεν κἀκεῖθεν, καὶ νὰ μετεμβῶσιν εἰς τὴν θηριώδη αὐτῶν κατάστασιν, ἥτις εἶναι ἡ ἀληθὴς τοῦ ἀνθρώπου κατάστασις, ὅταν μονωθῇ ἀπὸ τῶν ὁμοίων του.

Ἀνάγκη λοιπὸν ἦτον αἱ διαφοραὶ αὗται νὰ διαλύωνται μὲ λογικὸν τρόπον ὡς προκύπτουσαι μεταξὺ λογικῶν καὶ ὄχι ἀλόγων ζώων· ἀνάγκη νὰ καθυποβάλλωνται εἰς τὴν κρίσιν ἐξόχων καὶ ἀμερολήπτων ἀνδρῶν, ἐκλελεγμένων δι' αὐτὸν τοῦτον τὸν σκοπὸν, ὠπλισμένων μ' ὅλα τὰ δυνατὰ μέσα, καὶ περιστοιχισμένων μ' ὅλους τοὺς ἀναγκαίους συμβουθοὺς, διὰ νὰ φθάνωσιν, ὅσον ἰσχύει ἀνθρώπινος δύναμις, εἰς ἀλάνθαστον ἐξίσασιν αὐτῶν τῶν διαφορῶν, καὶ ν' ἀποδίδωσιν ἀληθῶς εἰς ἕκαστον τὸ δίκαιόν του.

Τοιαύτη εἶναι ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς Διανεμητικῆς Δικαιοσύνης καὶ ὅλων τῶν συστατικῶν αὐτῆς Θεσμοθεσιῶν. Ἰδοὺ διατί τὴν ἐκθειάζουν τόσον ὅλοι, καὶ τῆς ἀρχαιότητος καὶ τῶν νεωτέρων ἐθνῶν οἱ περιβόητοι νομικοφιλόσοφοι. Ἰδοὺ διατί ὁ περινούστατος Ἀριστοτέλης τὴν ἐπονομάζει Διανεμητικὴν, καὶ ἐκφωνεῖ τὸ θεῖον ἐκεῖνο ῥητὸν, 'Ὥσπερ γὰρ τελειωθὲν βέλτιστον τῶν ζώων ἄνθρωπός ἐστιν, οὕτω καὶ χωρισθὲν νόμου καὶ δίκης χείριστον πάντων;' Ἰδοὺ διὰ τί καὶ ὁ μέγας Βένθαμ τὴν χαρακτηρίζει ὡς θυγατέρα τῆς ἀνάγκης καὶ μητέρα τῆς εἰρήνης.

Ναί, ἡ δικαιοσύνη αὕτη εἶναι ἀληθῶς Διανεμητικὴ, διότι διανέμει εἰς ἕκαστον τὸ δίκαιόν του, διότι, στέκουσα ἀκλόνητος ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀλλεπαλλήλου αὐτῆς συγκινήσεως καὶ συγκρούσεως τῶν ἐπιπλεόντων εἰς τὴν κοινωνίαν παθῶν, καὶ κρατοῦσα τὴν πλάστιγγα εἰς τὰς χεῖρας, ἰσοσταθμίζει τὰ δικαιώματα ὅλων, τὰ φέρει εἰς τελείαν ἰσότητα, καὶ διευθετεῖ οὕτω τὸ κοινωνικὸν σῶμα, τὸ ὁποῖον χωρὶς αὐτὴν δὲν ἤθελεν ἔχειν κάμμίαν ἰσορροπίαν. Ναί, ἡ Διανεμητικὴ Δικαιοσύνη ἐγεννήθη τῳόντι ἀπὸ τὴν ἀνάγκην, καὶ γεννᾷ καὶ αὐτὴ τὴν εἰρήνην. Καθὼς ἡ δικαιοσύνη, ἀπολύτως θεωρουμένη, συμπεριλαμβάνει ὅλας τὰς ἀρετὰς, καὶ εἶναι ἀπαραίτητος εἰς ἕκαστον διὰ τὴν ἀτομικὴν αὐτοῦ εὐδαιμονίαν, καθὼς διὰ τοῦτο καὶ ἡ θρησκεία ἡμῶν μὲ θαυμάσιον παραβολὴν ὀνομάζει Μακαρίους τοὺς πεινῶντας καὶ διψῶντας τὴν δικαιοσύνην, παρομοίως καὶ ἡ κοινωνία πρέπει νὰ πεινᾷ καὶ νὰ διψᾷ τὴν δικαιοσύνην, ἐὰν θέλῃ, δὲν λέγω μόνον, νὰ εὐδαιμονῇ, ἀλλὰ καὶ νὰ ὑπάρχῃ. Χωρὶς αὐτὴν εἶναι ἀδύνατον κοινωνία νὰ διαρκέσῃ πολὺν χρόνον, ἐπειδὴ τὰ πάθη ἀχώριστα ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον, πολὺ πλέον ἀχώριστα ἀπὸ τὸ κοινωνικὸν σῶμα, θέλουν τὸ φθείρειν ἐντὸς ὀλίγου, ἐὰν δὲν ἀντιθέτεται εἰς αὐτὰ καὶ δὲν τὰ χαλινόνῃ ἡ Διανεμητικὴ Δικαιοσύνη. Δι' αὐτὴν κυρίως ὁ ἄνθρωπος ἀποφασίζει νὰ ἐμβῇ εἰς κοινωνίαν μὲ τοὺς ὁμοίους του, καὶ νὰ θυσιάσῃ οὕτω μέγα μέρος τῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ, ἥτις εἶναι τὸ πολυτιμότερον δι' αὐτὸν ἀγαθόν. Ἡ Δικαιοσύνη λοιπὸν οὖσα ἡ πρώτη ἀνάγκη τοῦ κοινωνικοῦ ἀνθρώπου ἀποκαθίσταται συγχρόνως καὶ τὸ πρῶτον αὐτοῦ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὸ σῶμα ὅπου κατετάχθη. Διὰ τοῦτο τὸ πρώτιστον τῆς κοινωνίας χρέος εἰς πάντα πολίτην εἶναι, νὰ τοῦ εὐχαριστῇ τὸν κυριώτερον σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον ἐμβῆκεν εἰς αὐτὴν μὲ τόσας θυσίας, ἤγουν νὰ τοῦ ἀπονέμῃ δικαιοσύνην.

Ἐξ ὅλων τούτων συνάγεται, ἂν δὲν λανθάνωμαι, ἡ μεγάλη ἀνάγκη καὶ ὠφέλεια τῆς Διανεμητικῆς Δικαιοσύνης, καὶ ἑπομένως ὅλων τῶν συστατικῶν καὶ συντελεστικῶν αὐτῆς μερῶν. Ἡ φύσις ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον μὲ πάθη ἐνεργὰ καὶ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ· ἡ πεῖρα ἀποδεικνύει, ὅτι ὅλοι σχεδὸν οἱ ἄνθρωποι τὰ καταχρῶνται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον· ἡ κατάχρησις αὕτη συνεπιφέρει ἀκαταπαύστους διαφορὰς εἰς τὴν κοινωνίαν· τὸ μόνον ἱκανὸν μέσον πρὸς κατάπαυσιν αὐτῶν εἶναι ἡ διανομὴ τῆς δικαιοσύνης. Λοιπὸν ἡ Διανεμητικὴ Δικαιοσύνη εἶναι ἐπίσης ἀναγκαία εἰς τὸ κοινωνικὸν σῶμα, ἐπίσης ἀχώριστος ἀπ' αὐτὸ, ὅσον καὶ τὰ πάθη εἶναι ἀχώριστα ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινον καρδίαν· ἂν ἦναι δυνατὸν ἡ δυσμενὴς αὐτῶν ἐνέργεια νὰ ἐξωσθῇ ἀπ' αὐτὴν, εἶναι ἐξίσου δυνατὸν καὶ ἡ Διανεμητικὴ Δικαιοσύνη νὰ καταντήσῃ περιττὴ εἰς τὴν κοινωνίαν.

Δύναμαι λοιπὸν, τελειόνων τὸ ἄρθρον τοῦτο, νὰ ἐκφωνήσω, ὅτι ἡ Διανεμητικὴ Δικαιοσύνη εἶναι ἡ ψυχὴ τῆς ἀνθρωπίνου κοινωνίας· αὐτὴ ἀποτελεῖ τὸν ἀληθῆ πολιτισμόν της· ἐπ' αὐτῆς στηρίζονται ὅλαι αἱ πηγαὶ τῆς εὐδαιμονίας της· αὐτὴ εἶναι ἐν ἑνὶ λόγῳ ὁ θρίαμβος τοῦ δικαίου κατὰ τῆς κτηνώδους βίας, ὡς τὴν ἐχαρακτήρισεν εὐστόχως περιώνυμός τις βουλευτὴς καὶ νομικὸς τῆς Γαλλίας.—Κ. Π. ΠΛΑΤΥΣ.

* Ὀνομάζω Διανεμητικὴν Δικαιοσύνην, ἐρανισθεὶς τὴν λέξιν ἀπὸ τὸν Ἀριστοτέλην, τὸ παρὰ τοῖς Γάλλοις ἑρμηνευόμενον συνήθως διὰ μιᾶς μόνον λέξεως justice, περιεκτικὴς παρεκτὸς τῶν πολλῶν ἄλλων σημασιῶν της, καὶ τῆς σημασίας ταύτης, 'Ἡ δικαιοσύνη ἐκείνη, ἥτις διανέμεται εἰς τὰ μέλη τῆς κοινωνίας κατὰ τὸν κανονισμένον ἀπὸ τοὺς νόμους αὐτῆς τρόπον καὶ παρὰ τῆς πρὸς τοῦτο διωρισμένης νομίμου ἀρχῆς.'

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ ΤΟΥ ΠΙΓΑΛΛΟΥ.

Πιγαλλης, ὁ περιβόητος τεχνίτης, ἦτον ἀνὴρ φιλανθρωπότατος. Μελετῶν ποτὲ νὰ ὁδοιπορήσῃ ἀπὸ τὸ Λούγδουνον εἰς τοὺς Παρισίους, ἔβαλε παράμερα δώδεκα λοδοβίκους χρυσοῦς διὰ τοῦ δρόμου τὰ ἔξοδα. Ὀλίγον ὅμως πρὶν κινήσῃ, παρετήρησεν ἄνθρωπον τινὰ περιπατοῦντα, εἰς τοῦ ὁποίου τὸ πρόσωπον καὶ τὸ ἦθος

ἐφαίνοντο ἰσχυρὰ σημεῖα ἐγκαρδίου λύπης. Ὁ Πιγάλλης, κινούμενος ἀπὸ φιλάνθρωπα αἰσθήματα, τὸν ἐπλησίασε μὲ πολλὴν εὐμένειαν, καὶ ἠρώτησεν ἂν ἠμπόρει νὰ κάμῃ τίποτε πρὸς ὀλιγόστευσιν τῆς λύπης του. Ὁ ξένος, λαβὼν θάρρος ἀπὸ τὸν φιλικὸν τρόπον τοῦ τεχνίτου, ἐφανέρωσεν εὐθὺς τὴν στενοχωρίαν, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκετο.

'Δι' ἔλλειψιν δέκα χρυσῶν λοδοβίκων,' εἶπε, 'πρέπει νὰ συρθῶ τὴν ἑσπέραν ταύτην εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ νὰ χωρισθῶ ἀπὸ τὴν ἀκριβήν μου γυναῖκα καὶ τὰ φίλτατά μου παιδία.' 'Τόσους μόνον χρειάζεσαι;' ἐφώναξεν ὁ φιλάνθρωπος τεχνίτης. 'Ἔλα μαζῆ μου· ἔχω δώδεκα χρυσοῦς λοδοβίκους εἰς τὸ κιβώτιόν μου, καὶ ἐμπορεῖς νὰ τοὺς ἐπάρῃς ὅλους.'

Τὴν ἐπαύριον φίλος τις τοῦ Πιγάλλου τὸν ἀπήντησε, καὶ ἠρώτησεν ἂν ἦτον ἀληθινὸν, ὅτι εἶχε, καθὼς ἐλέγετο, πολλὰ ἐγκαίρως ἐλευθερώσειν πτωχόν τινα ἄνθρωπον καὶ τὴν οἰκογένειάν του ἀπὸ τὴν μεγαλητέραν στενοχωρίαν. 'Ἄ, φίλε μου!' ἀπεκρίθη ὁ Πιγάλλης, 'τί γλυκὺ δεῖπνον ἔκαμα χθὲς τὸ ἑσπέρας ἀπὸ ἄρτον καὶ τυρίον μὲ ἀνθρώπους, τῶν ὁποίων τὰ δάκρυα ἐδείκνυαν τῆς καρδίας αὐτῶν τὴν εὐγνωμοσύνην, καὶ οἵτινες μὲ εὐλόγουν ὅσην ὥραν ἔτρωγαν!'

Η ΡΩΣΣΙΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ.—ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΗΜΑΤΑ.

Συνέχεια ἀπὸ Σελ. 62.

ΘΕΩΡΟΥΝΤΕΣ τὴν φύσιν τῶν εἰδῶν, ὅσα ἐκ τῆς Ῥωσσίας ἐξάγονται, εὑρίσκομεν αὐτὰ ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἀκατεργάστους ὕλας, ἐξ ὧν αἱ κυριώτεραι εἶναι ἄλειμμα, γεννήματα, κάνναβις, λίνον, χοιρότριχες, δέρματα, χαλκὸς, καὶ σίδηρος. Τὰ δὲ εἰσαγόμενα εἴδη συνίστανται κυρίως ἀπὸ βαμβακερὰ, μάλλινα, καὶ μεταξωτὰ χειροτεχνήματα, ἀπὸ οἶνον, πνεύματα, καφὲν, καὶ ζάχαριν· ἔγινε δ' ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν καὶ μεγάλη αὔξησις τῶν διὰ κατεργασίαν εἰσαγομένων ὑλῶν· καὶ συγχρόνως ἔλαβε περισσοτέραν ἐπιμέλειαν ἡ ἐντόπιος τῶν ὑλῶν αὐτῶν παραγωγή.

Οἱ χωρικοὶ τῆς Ῥωσσίας τὸ 1836 ἐσυμποσοῦντο εἰς περίπου 45,000,000, ἐξ ὧν τὸ ἥμισυ σχεδὸν ἀνῆκεν εἰς τὸ στέμμα, οἱ δὲ λοιποὶ εἰς τοὺς εὐγενεῖς. Τὰ ὑποστατικὰ ἐκτιμῶνται ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψυχῶν, τουτέστι τῶν ἀρρένων χωρικῶν πάσης ἡλικίας, ὅσοι ἐφ' ἑκάστου εὑρίσκονται. Εἰς τὸ ὑποστατικὸν τοῦ κόμητος Χερεμετιὲφ, τοῦ μεγίστου Ῥώσσου γαιοκτήτορος, ὁ ἀριθμὸς τῶν ψυχῶν συμποσοῦται εἰς 110,000. Συνήθως 200 ψυχαὶ χορηγοῦν 80 ἐργάτας, γυναῖκας καὶ ἄνδρας. Οὗτοι ἐργάζονται τρεῖς ἡμέρας καθ' ἑβδομάδα διὰ τὸν κύριον αὐτῶν, ὅστις πρὸς ἀνταμοιβὴν τοὺς παραχωρεῖ τὸ ἥμισυ τῆς γῆς του. Ἑνὸς ἀνδρὸς ἡμεροκάματον συμπεριλαμβάνει καὶ τὸ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ὡς καὶ τὸ τοῦ ἵππου, ὅταν χρειάζεται· ὁ δὲ χωρικὸς ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ κυρίου του δὲν ἐμπορεῖ οὔτε ν' ἀλλάξῃ τὸ ἐνασχόλημά του, οὔτε νὰ μετοικήσῃ.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πολυχρονίου Ῥωσσικοῦ χειμῶνος παύει σχεδὸν ὁλότελα ἡ γεωργία· ὅθεν οἱ γαιοκτήτορες ἐνασχολοῦσι τοὺς δουλοπαροίκους αὐτῶν εἰς τὰ ἐργοστάσια, ἕως ὅτου νὰ ἐπανέλθῃ ὁ καιρὸς τῶν ἀγροτικῶν μόχθων. Ἅπαντες δὲ σχεδὸν οἱ κτήτορες οὗτοι ἔχουν ἕκαστος ἴδιον αὐτοῦ ἐργοστάσιον, καὶ μάλιστα ἐμπορεῖ τις νὰ εἴπῃ ὅτι οἱ Ῥῶσσοι εὐγενεῖς εἶναι σχεδὸν οἱ μόνοι ἰδιοκτῆται τῶν ἐργοστασίων παντὸς εἴδους, καθότι αὐτοὶ μόνοι ἄνευ δυσκολίας καὶ εἰς ἐπωφελεῖς τιμὰς εὑρίσκουν τοὺς χρειώδεις ἐργάτας. Ὁ μὴ εὐγενὴς ἐργοστασιάρχης, ἐπειδὴ δουλοπαροίκους μὲν αὐτὸς κατὰ τὸν νόμον δὲν ἐμπορεῖ νὰ ἔχῃ, ἡ δὲ τῶν ἐλευθέρων ἐργασία εἶναι δυσεύρετος, πρὸς βλάβην του μόνον ἐμπορεῖ νὰ συνερισθῇ μὲ ἀντίζηλον, ὑπηρέτας ἔχοντα, παρὰ τῶν ὁποίων δύναται ὅ,τι ἔργον καὶ ἂν θέλῃ ν' ἀπαιτήσῃ. Δεικνύει δὲ ὁ Ῥῶσσος χωρικὸς παράδοξον ἐπιτηδειότητα εἰς τὰ ὁποῖα ἐνασχολεῖται πολυποίκιλα ἔργα. Σήμερον ἀροτρεύει, αὔριον ὑφαίνει, καὶ μεθαύριον κτίζει. Πολλοὶ περιηγηταὶ συμφώνως ἐπαινοῦν τὴν ἐπιτηδειότητα καὶ εὐφυΐαν τῶν Ῥώσσων χωρικῶν.

Ὑπάρχει δὲ καὶ ἄλλο αἴτιον εἰς τὴν Ῥωσσίαν, συντεῖνον πρὸς αὔξησιν τῶν χειροτεχνημάτων, ἤγουν τὸ ὀλιγότιμον τῶν προϊόντων τῆς γεωργικῆς. 'Δύο ἢ τρία κατὰ διαδοχὴν εὔφορα ἔτη,' λέγει ὁ κύριος Σαβουρὸφ, 'μᾶς παραφορτόνουν εἰς τὸν ὕψιστον βαθμόν· κάμμία δύναμις ἀνθρωπίνη δὲν ἐμπορεῖ νὰ διαθέσῃ τὰ προϊόντα· καὶ μ' ὅλον τοῦτο, παρατηρεῖ, 'ὅσον καὶ ἂν γέμωσιν ἀπὸ παντὸς εἴδους γεννήματα αἱ ἀποθῆκαί μας, σαφὲς ὅτι δὲν ἐμποροῦμεν νὰ καταπαύσωμεν τὴν παραγωγήν. Δὲν εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μας ν' ἀπολύσωμεν τοὺς ἐργάτας, ὅταν δὲν τοὺς χρειαζώμεθα, καθὼς ἂν ἦσαν μισθωτοί· μ' ὅλην δὲ τὴν ἀνὰ χεῖρας πλησμονὴν, πρέπει νὰ ἐξακολουθῶσι νὰ παράγωσιν, ἂν ὄχι δι' ἄλλο, τοὐλάχιστον διὰ νὰ μὴ κάθηνται ἀργοί.'

Εἰς τὸ πλεῖστον μέρος τῆς Ῥωσσίας ἡ γεωργικὴ μένει ἀκόμη ἀτελεστάτη. 'Κάμμία χώρα,' ἔγραφέ τις πρὸ ἡμισείας ἑκατονταετηρίδος, 'δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν Εὐρώπην, ὅπου νὰ ἐνεργῆται μὲ τόσην ἀμέλειαν ἡ γεωργία, ἐνταυτῷ δὲ καὶ νὰ χορηγῶνται τόσον ἄφθονα καὶ τόσον ἀξιόλογα προϊόντα· ἀλλ' εἰς ὀλίγους τόπους ἐφάνη τόσον μεγαλόδωρος ἡ φύσις, ὅσον εἰς τὰς πλειοτέρας τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Μέσης καὶ Νοτίου Ῥωσσίας.' Ἐκτὸς εἰς τὰ χωρία τῶν εὐγενῶν ἐκείνων, ὅσοι ἀγαποῦν τὴν γεωργίαν, καὶ τὰ ἐργαλεῖα καὶ ὁ τρόπος τοῦ γεωργεῖν εἶναι τὴν σήμερον ὁποῖα κατὰ τὸ μέσον τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος. Ἀπὸ τοὺς χωρικοὺς φυσικὰ δὲν ἐμποροῦν νὰ λάβωσιν ἀρχὴν αἱ βελτιώσεις.

Δύο λοιπὸν αἴτια συντρέχουν νὰ καταστήσωσι χειροτέχνας τοὺς Ῥώσσους, ὁ μακρὸς χειμὼν, καθ' ὃν οἱ δουλοπάροικοι δὲν ἐμποροῦν νὰ δουλεύωσι τὰς γαίας, καὶ ἡ μικρὰ τιμὴ τῶν τῆς γεωργικῆς προϊόντων. Περιπλέον δὲ, καί τινες εὐγενεῖς παρῆτησαν τὴν γεωργίαν ἐξ ὁλοκλήρου, καὶ μεταχειρίζονται εἰς χειροτεχνήματα τὴν ἐργασίαν τῶν δουλοπαροίκων αὐτῶν. Ἐν ἐργοστάσιον ἀναφέρει ὁ περιηγητὴς Venables, εἰς τὸ ὁποῖον ἐνασχολοῦνται ἀδιακόπως 3000 ὑποκείμενα. Περὶ δὲ τῆς καταστάσεως τῶν εἰς ἐργοστάσια δουλοπαροίκων λέγει ὁ αὐτὸς περιηγητὴς τὰ ἑπόμενα· 'Ὁπόταν συστηθῇ μέγα τι ἐργοστάσιον, ὅπου ὑπάρχει παντοτεινὴ ἐργασία, οἱ χωρικοὶ θεωροῦνται πλέον ὡς μισθωτοί· ἀντὶ δὲ νὰ λαμβάνωσι μερίδιον γῆς, ἀπὸ τὴν γεωργίαν τοῦ ὁποίου νὰ τρέφωνται, πληρόνονται διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν, καὶ ἀφίνονται νὰ προβλέπωσι τὰ πρὸς ζωὴν ἀναγκαῖα. Ἀληθεύει μὲν ὅτι ὁ κύριος αὐτῶν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς ἀναγκάσῃ νὰ δουλεύωσιν εἰς τὸ ἐργοστάσιόν του, καὶ νὰ τοὺς δίδῃ μάλιστα ὅσον ἡμερομίσθιον θέλει· πλὴν τοῦτο κανονίζεται ὑπὸ τῆς συνηθείας, καὶ ἐπειδὴ τὸ αὐτὸ πληρόνονται οἱ δουλοπάροικοι ὡς καὶ οἱ μετ' αὐτῶν ἐλεύθεροι ἐργάται, δὲν ἔχουν κοινῶς δίκαιόν τι νὰ παραπονεθῶσι.'

Ἑπεται ἡ συνέχεια.

ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ.

Ἀριθ. 5.

ΘΑΥΜΑΤΑ.—ΜΕΡΟΣ Β'.

ΕΙΝΑΙ τάχα δυνατὸν, ἡμεῖς οἱ τὴν σήμερον ζῶντες νὰ εὕρωμεν ἱκανὰς ἀποδείξεις ὅτι τοπάλαι ἐνηργοῦντο θαύματα; Νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἀληθῶς ἔγιναν θαυματουργίαι, τὰς ὁποίας ποτὲ δὲν εἴδομεν, ἀλλὰ τὰς ὁποίας μόνον εὑρίσκομεν ἐξιστορουμένας ὅτι συνέβησαν πρὸ 1800 ἐτῶν; Συμφωνεῖ τάχα μὲ τὸν ὀρθὸν λόγον νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἦσαν ποτὲ ἄνθρωποι, οἵτινες διὰ τῆς ἀφῆς ἢ μ' ἕνα λόγον ἰάτρευαν τοὺς τυφλοὺς, καὶ ἀνέσταιναν τοὺς νεκροὺς, καὶ καθησύχαζαν τὸν κλύδωνα τῆς θαλάσσης, καὶ μὲ ὀλίγους ἄρτους ἔτρεφαν χιλιάδας;

Βέβαια ταῦτα πάντα καθ' ἑαυτὰ εἶναι δυσκολοπίστευτα· καὶ ἂν εἰς ἀρχαῖόν τι βιβλίον ἱστοροῦντο μεγάλαι θαυματουργίαι, μηδὲν ἀποτέλεσμα προξενήσασαι μέχρι τῆς σήμερον ὑπάρχον, καὶ μὴ ἔχουσαι κάμμίαν σχέσιν μὲ τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, τότε ἠδυνάμεθα ἴσως εὐλόγως ν' ἀμφιβάλλωμεν περὶ τῆς ἀληθείας αὐτῶν. Ἀλλ' ὡς πρὸς τὰ Χριστιανικὰ θαύματα τὸ πρᾶγμα ἔχει πάντῃ ἀλλέως. Ταῦτα σφιγκτῶς συνέχονται μέ τι, τὸ ὁποῖον τὴν σήμερον βλέπομεν ἔμπροσθέν μας· ἤγουν, μὲ τὴν ὕπαρξιν τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας εἰς τόσον μέγα μέρος τοῦ κόσμου. Παρ' οὐδενὸς τωόντι δὲν ἐμποροῦμεν ν' ἀπαιτήσωμεν, ὥστε νὰ πιστεύσῃ τὶ πολλὰ παράξενον καὶ ἀπίθανον, ἐκτὸς ὁπόταν ὑπάρχῃ τὶ ἔτι μᾶλλον παράξενον καὶ ἀπίθανον ἐκ τοῦ ἐναντίου μέρους. Καθαυτὸ δὲ τοῦτο ἀληθεύει ὡς πρὸς τὰ Χριστιανικὰ θαύματα· διότι, ὅσον καὶ ἂν ἦναι θαυμαστὴ ὁλόκληρος ἡ Εὐαγγελικὴ Ἱστορία, τὸ θαυμαστότατον ἁπάντων εἶναι ὅτι χωρικὸς Ἰουδαῖος κατώρθωσε νὰ μεταβάλῃ τὴν θρησκείαν τοῦ κόσμου. Νὰ ἐπιτύχῃ μὲν εἰς τοῦτο χωρὶς τὴν παράστασιν θαυμάτων ὁποιωνδήποτε, ἤθελεν εἶσθαι πρᾶγμα παραδοξότερον ὅλων τῶν εἰς τὰ Εὐαγγέλια θαυμάτων· νὰ ἐπιτύχῃ δὲ διὰ πλαστῶν θαυμάτων, χωρὶς κατ' ἀλήθειαν οὐδὲν νὰ ἐνεργηθῇ, ἤθελεν εἶσθαι ἀφ' ὅλα τὸ πλέον ἀπίστευτον. Ὥστε οἱ μὴ θέλοντες νὰ πιστεύωσι τίποτε παράδοξον δὲν ἐμποροῦν οὐδὲ τοῦτο ν' ἀποφύγωσιν, ἀπιστοῦντες εἰς τὸ Εὐαγγέλιον, ἀλλὰ χρεία νὰ πιστεύσωσι κάτι ἀκόμη παραδοξότερον, ἂν ἀποβάλωσι τὸ Εὐαγγέλιον.

Συμβαίνει δὲ τοῦτο οὐχὶ μόνον ὡς πρὸς τὰ τῆς θρησκείας, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς ἄλλα πολλά. Συχνάκις ἀναγκαζόμεθα νὰ πιστεύσωμεν εἴς τι πολλὰ παράξενον, διὰ νὰ μὴ πιστεύσωμεν εἰς ἄλλο ἔτι πλέον παράξενον. Παραδείγματος χάριν, γνωστὸν εἶναι ὅτι εἰς διάφορα μέρη τοῦ κόσμου εὑρίσκονται ὄστρακα πλησίον εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων, χιλιάδας ἐνίοτε ποδῶν ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Εἶναι δὲ βέβαια πολὺ δυσκολοπίστευτον ὅτι ἐκάλυψε ποτὲ ἡ θάλασσα τόπους, οἵτινες κεῖνται τὴν σήμερον τόσον ὑπεράνω αὐτῆς. Καὶ ὅμως εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ πιστεύωμεν τοῦτο, ἐπειδὴ δὲν ἐμποροῦμεν νὰ συλλογισθῶμεν ἄλλον τινὰ τρόπον, ὅστις νὰ μὴν ἦναι πολὺ πλέον ἀπίστευτος, δι' οὗ ἀπετέθησαν ἐκεῖ τὰ ὄστρακα ταῦτα.

Ὡσαύτως καὶ ὡς πρὸς τὴν Εὐαγγελικὴν ἱστορίαν. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ὑπάρχει τώρα, καὶ ὅτι ἐπεκάλυψε τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ πολιτισμένου κόσμου· γνωρίζομεν δὲ καὶ ὅτι κατὰ πρῶτον οὔτε εἰσήχθη οὔτε διεδόθη μὲ τὴν βίαν τῶν ὅπλων, ὡς ἄλλαι τινὲς θρησκεῖαι. Νὰ πιστεύωμεν δὲ ὅτι ἔλαβεν ὑποδοχὴν καὶ προώδευσεν εἰς τὸν κόσμον χωρὶς θαυμάτων, ἤθελεν εἶσθαι τὸ αὐτὸ καὶ νὰ πιστεύωμεν κάτι θαυμαστότερον ὅλων τῶν εἰς τὰς Γραφὰς ἀναφερομένων θαυμάτων.

Ἀλλ' ἐνδέχεται νὰ εἴπωσι τινὲς, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἰουδαῖοι καὶ Ἐθνικοὶ, οἵτινες τόσον ἐπίστευαν εἰς μαγικὰς τέχνας καὶ εἰς δαιμόνια, πρέπει νὰ ἦσαν πολὺ ἀδύνατοι καὶ εὐκολόπιστοι· καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν ἐνδεχόμενον νὰ ἔδιδαν πίστιν εἰς πλαστὰ θαύματα χωρὶς ἐπιμελῆ τινὰ ἔρευναν. Τωόντι, ἀμφιβολία δὲν ὑπάρχει ὅτι ἦσαν ἀδύνατοι καὶ εὐκολόπιστοι· ἀλλ' ἡ ἀδυναμία καὶ ἡ εὐκολοπιστία των αὕτη οὐδέποτε ἤθελαν παρακινήσειν αὐτοὺς νὰ πιστεύσωσι τὰ μὴ σύμφωνα μὲ τὰς παιδικὰς αὐτῶν προλήψεις, καὶ ἐλπίδας, καὶ ἐπιθυμίας· μάλιστα ὅλον τὸ ἐναντίον. Ὅσον μᾶλλον ἀδύνατος καὶ εὐκολόπιστος εἶναί τις, τόσον δυσκολώτερον πείθεται εἴς τι ἐναντίον τῶν συνήθων αὐτοῦ δοξασιῶν καὶ κλίσεων. Δέχεται μὲν προθύμως πᾶν ὅτι συμπίπτει μὲ τὰς προλήψεις αὐτοῦ· ἀνθίσταται δὲ πεισματωδῶς κατὰ πάσης ἀποδείξεως, ἥτις εἰς αὐτὰς ἐναντιοῦται.

Ἀλλὰ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν Ἐθνικῶν πᾶσα πρόληψις ἐναντιοῦτο εἰς τὴν θρησκείαν, τὴν ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων διδασκομένην· ὅθεν καὶ ἦτον ἐπόμενον νὰ πράξωσιν οἱ πλέον εὐκολόπιστοι ἐξ αὐτῶν ἀκριβῶς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον αἱ ἱστορίαι μας λέγουν ὅτι ἔπραξαν· ἤγουν, ἀκρίτως ν' ἀπορρίψωσι τὴν θρησκείαν,

εὐχαριστούμενοι μὲ ἀσθενῆ καὶ ἄτοπον μέθοδον τοῦ ἐξηγεῖν τὰ θαύματα. Ἀλλ' ἂν καὶ οἱ ἐχθροὶ τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν τόσον εὐκολόπιστοι περὶ μαγικῆς, οὐδέποτε ὅμως ἤθελαν προσδράμειν εἰς τὴν πρόφασιν αὐτήν, ἂν ἠμπόρουν ν' ἀρνηθῶσι τὴν ὕπαρξιν τῶν θαυμάτων ὅλως διόλου. Μετὰ πλειοτέρας χαρᾶς βέβαια ἤθελαν διϊσχυρίζεσθαι, εἰ δυνατὸν, ὅτι θαύματα ποσῶς δὲν ἔγιναν, παρὰ ἐξηγεῖν αὐτὰ ὡς διὰ μαγείας γενόμενα· καθότι ἡ πρόφασις αὕτη μόνον ἴσχυε ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὁ Ἰησοῦς, μ' ὅλα τὰ θαύματά του, ἴσως δὲν προῆλθεν ἐκ Θεοῦ· ἐνῷ, ἂν ἠμπόρουν νὰ δείξωσιν ὅτι αὐτὸς ἢ οἱ Ἀπόστολοί του εἶχαν ἐπιχειρήσειν ν' ἀπατήσωσι τὸν λαὸν διὰ πλαστῶν θαυμάτων, τοῦτο διαμιᾶς ἤθελεν ἐκθέσειν αὐτοὺς εἰς τὴν τοῦ κόσμου περιφρόνησιν ὡς γόητας καὶ πλάνους.

Εἰς τὸ ἔννατον κεφάλαιον τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου ἀναγινώσκομεν, ὅτι ἐπιμελῶς ἐξέτασαν οἱ τῶν Ἰουδαίων ἡγεμόνες τὴν ἀλήθειαν θαύματός τινος γενομένου ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ εἰς ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. Καθαυτὸ δὲ τοῦτο ἐμποροῦμεν νὰ ἤμεθα πεπεισμένοι ὅτι ἔγινε καὶ ὡς πρὸς ἄλλα θαύματα· ἂν δὲ οἱ ἐχθροὶ τοῦ Ἰησοῦ ἠμπόρουν νὰ φωράσωσι καὶ νὰ ἐξελέγξωσι ψεῦδός τι ἢ δολιότητα, προθύμως ἤθελαν τὸ κάμειν, ἐπειδὴ τοιουτοτρόπως βέβαια ἤθελαν εὐθὺς ἀνατρέψειν ὅλας τὰς ἀξιώσεις του.

Σαφὲς λοιπὸν εἶναι ὅτι ἡ ἀδυναμία καὶ ἡ εὐκολοπιστία τῶν ἀνθρώπων ἐκείνου τοῦ καιροῦ κατ' οὐδένα τρόπον δὲν ἤθελαν προδιαθέσειν αὐτοὺς εἰς τὸ νὰ πιστεύσωσι θαύματα γινόμενα ὑπὲρ θρησκείας, ἥτις ἐναντιοῦτο εἰς τὰς ἑαυτῶν προλήψεις· ἀλλ' ὅτι, ἐξ ἐναντίας, οἱ τοιοῦτοι ἤθελαν κλίνειν, οἱ μὲν ἐπιμόνως ν' ἀποῤῥίπτωσι τὴν θρησκείαν, οἱ δὲ μόνον βαθμηδὸν καὶ βραδέως νὰ τὴν δεχθῶσιν, ἀφοῦ ἐπιμελῶς ἠρεύνων τὰς ἀρχαίας προφητείας, καὶ εὗρισκαν ὅτι ἐπεβεβαίοναν αὐτήν. Ἰοῦτο δὲ καθαυτὸ διηγοῦνται αἱ ἱστορίαι μας.

Φαίνεται ἄρα βέβαιον, ὅτι οἱ τοῦ καιροῦ ἐκείνου ἀπιστοῦντες Ἰουδαῖοι καὶ Ἐθνικοὶ δὲν ἠμπόρουν οὔτε σκιὰν ἀμφιβολίας νὰ ῥίψωσιν εἰς τὸ ὅτι τὰ θαύματα ἀληθῶς ἔγιναν· ἐπειδὴ, ὡς προείπαμεν, ἂν ἠδύναντο, ἀσμένως ἤθελαν τὸ κάμειν, καὶ οὕτως ἐκθέσειν εἰς περιφρόνησιν τὸν Ἰησοῦν ὡς γόητα καὶ πλάνον. Ὁμολογήσαντες δὲ τὰ θαύματα, καὶ εἰς μαγείαν ἀποδόντες αὐτὰ, (ὡς μέχρι τῆς σήμερον οἱ ἀπιστοῦντες Ἰουδαῖοι), ἐμαρτύρησαν τρόπον τινὰ ὅτι ἡ ὑπὲρ αὐτῶν ἀπόδειξις, μετὰ τὴν ἀκριβεστάτην ἔρευναν ὑπὸ τῶν πικροτάτων ἐχθρῶν, ἦτο διόλου ἀναμφισβήτητος, εἰς τὸν χρόνον καὶ εἰς τὸν τόπον, καθ' ὃν ἐλέγετο ὅτι ἐνηργήθησαν.

ΤΟ ΦΥΤΟΝ ΤΕΙ.

Το τεΐ ἢ τσαΐ εἰσήχθη κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Εὐρώπην ὑπὸ τῆς Ὁλλανδικῆς Συντροφίας τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς δεκάτης ἑβδόμης ἑκατονταετηρίδος· εἰς δὲ τὴν Ἀγγλίαν, ὅπου τὴν σήμερον ἡ χρῆσις αὐτοῦ εἶναι τόσον ἐκτεταμένη, πρώτην φορὰν μετεκομίσθη ὀλίγον ἐκ τῆς Ὁλλανδίας τὸ 1666.

Τὸ τεΐ γεννᾶται εἰς τὴν Κίναν καὶ τὴν Ἰαπωνίαν. Οἱ Σῖναι μεταχειρίζονται αὐτὸ ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων. Καλλιεργεῖται δὲ μόνον εἰς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τῆς Κινικῆς αὐτοκρατορίας μεταξὺ τῆς 30ης καὶ 33ης μοίρας τοῦ βορείου πλάτους. Τὸ ἀρκτικώτερον μέρος τῆς Κίνας ἤθελεν εἶσθαι παραπολὺ ψυχρόν· τὸ δὲ νοτιώτερον ὑπὲρ τὸ δέον θερμόν. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ὀλίγαι τινὲς μικραὶ φυταλίαι πλησίον τῆς Καντῶνος.

Ὁ θάμνος τοῦ τσαΐου γίνεται ἀπὸ σπόρους, οἵτινες ἀποτίθενται κατὰ στίχους, τέσσαρας ἢ πέντε πόδας ἀποκεχωρισμένους· τόσον δ' ἀβέβαιος εἶναι ἡ βλάστησις αὐτῶν, ἀκόμη καὶ εἰς τὸ ἰδαγενὲς κλίμα των, ὥστε εἰς πᾶσαν τρύπαν σπείρονται ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ σπόροι. Ἡ γῆ, ὅπου βλαστάνουν, ἐπιμελῶς καθαρίζεται ἀπὸ ἀγριόχορτα· καὶ δὲν ἀφίνονται ποτὲ οἱ θάμνοι νὰ ὑψωθῶσι μᾶλλον παρ' ὅσον εὐκόλως φθάνει ἀνθρώπου χεὶρ. Συνάγονται δὲ τὰ πρῶτα φύλλα τὸ τρίτον ἔτος μετὰ τὴν σπορὰν· ἀφοῦ τὰ δένδρα γένωσιν ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ χρόνων, τὸ προϊὸν καταντᾷ ὑποδεέστερον, ὥστε ἐκβάλλονται διὰ νὰ σπαρθῶσιν ἄλλα.

Τὰ ἄνθη εἶναι λευκόχροα, ὁπωσοῦν ὁμοιάζοντα τὸ ἄγριον λευκὸν ῥόδον· κατόπιν τῶν ἀνθίων φαίνονται μαλακοὶ πράσινοι κόκκοι, ἕκαστος περιέχων ἀπὸ ἕνα ἕως τρεῖς λευκοὺς σπόρους. Βλαστάνει δὲ τὸ φυτὸν καὶ εἰς χαμηλὰς καὶ εἰς ὑψηλὰς τοποθεσίας· ἀλλὰ πάντοτε ἀκμάζει καλήτερα καὶ γεννᾷ φύλλα τῆς ἀρίστης ποιότητος, ὁπόταν παράγεται εἰς λεπτὸν πετρῶδες χῶμα.

Τὰ φύλλα συνάγονται ἀπὸ μίαν ἕως τέσσαρας φορὰς τὸν χρόνον, κατὰ τὴν ἡλικίαν τοῦ δένδρου. Κοινότερον φυλλολογοῦσι τρὶς τοῦ ἐνιαυτοῦ· πρῶτον, περὶ τὰ μέσα τοῦ Ἀπριλίου· δεύτερον, περὶ τὸ μέσον τοῦ θέρους· ἔσχατον δὲ κατὰ τὸν Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον. Τὰ πρωτοσύλλεκτα φύλλα ἔχουν τὸ λεπτότερον χρῶμα καὶ τὴν ἀρωματικωτέραν ὀσμὴν, ἐνταυτῷ καὶ τὴν ἐλαχίστην ποσότητα εἴτε ἰνῶν εἴτε πικρότητος. Τὰ τῆς δευτέρας συναγωγῆς φύλλα ἔχουν καὶ τὸ χρῶμα ὀλιγώτερον ζωηρὸν, καὶ τὰς λοιπὰς ποιότητας κατωτέρας· τὰ δὲ τῆς τρίτης εἶναι βαθέος πρασίνου χρώματος, καὶ ὀλιγωτέρας ἔτι ἀξίας. Κρέμεται δὲ ἡ ποιότης ἀπὸ τὴν ἡλικίαν τοῦ δένδρου, ἐφ' οὗ μαζεύονται τὰ φύλλα, ὡς καὶ ἀπὸ

τὸν βαθμὸν τῆς ἡλιάσεως· φύλλα ἐκ νέων δένδρων, καὶ μᾶλλον εἰς τὸν ἥλιον ἐκτεθειμένα, τιμῶνται πάντοτε περισσότερον.

Εὐθὺς δ' ἀποῦ τὰ φύλλα συναχθῶσι, βάλλονται εἰς πλατέα ῥηχὰ καλάθια, καὶ ἀφίνονται εἰς τὸν ἀέρα ἢ τὸν ἥλιον μερικὰς ὥρας. Ἑπομένως θέτονται εἰς σιδηρᾶν πλάκα, ἐπάνωθεν θερμάστρας δι' ἀνθράκων πυρουμένης, ὅπου ταχέως ἀνακατόνονται μὲ εἶδός τι σαρώθρου, ἔπειτα δ' ἐξίσου ταχέως σαρόνονται ἐκ τῆς πλακὸς εἰς τὰ καλάθια. Ἄνθρωποι ἀκολούθως συστρέφουν τὰ φύλλα, τρίβοντες αὐτὰ μεταξὺ τῶν χειρῶν· μετὰ ταῦτα βάλλονται πάλιν, κατὰ μεγαλητέρας ποσότητας, εἰς τὴν σιδηρᾶν πλάκα, καὶ θερμαίνονται ἐκ νέου, ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην ὀλιγώτερον παρὰ πρότερον, ὅσον νὰ ξηρανθῶσι δραστηρίως. Τούτου γενομένου, βάλλεται εἰς τράπεζαν τὸ τεΐ, καὶ διαλέγεται προσεκτικῶς, εἰς τρόπον ὥστε ἀφαιρεῖται πᾶν ἄσχημον καὶ μὴ ἐντελῶς ἐξηραμμένον φύλλον.

Τὰ κυριώτερα τοῦ τσαΐου εἴδη λαμβάνουν τὄνομα ἐκ τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὁποῖον ἕκαστον παράγεται, τοῦ καιροῦ τῆς συναγωγῆς, τοῦ τρόπου τῆς παρασκευῆς, ἢ ἄλλων ἐξωτερικῶν περιστάσεων.

Οἱ Σῖναι οὐδέποτε μεταχειρίζονται τὸ τεΐ πρὶν γένῃ τοὐλάχιστον ἑνὸς χρόνου, παραπολὺ ναρκωτικὸν στοχαζόμενοι τὸ νεώτερον. Πίνουν δ' αὐτὸ εἰς ὅλας τὰς τραπέζας των, καὶ πολλάκις ἄλλοτε τῆς ἡμέρας. Τὸ παρασκευάζουν μὲν καθὼς ἡμεῖς, ἀλλὰ δὲν μιγνύουν μετ' αὐτοῦ οὔτε γάλα οὔτε ζάχαριν.

ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΗΣ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑΣ. (Ἴδε Σελ. 11.)

Πρωτος ὁ ἀπὸ Ῥιμινίου Βαλτούριος, εἰς σύγγραμμα ἐκδοθὲν τὸ 1472, ἀναφέρει ὅτι πλοῖα ἐμποροῦν νὰ κινῶνται διὰ πλήκτρων, προσηρτημένων εἰς τὴν περιφέρειαν τροχοῦ. Ἐκ τῶν μηχανῶν, τὰς ὁποίας περιγράφει, εἶναι καὶ λέμβος, ὁμαλὴ κάτωθεν, ἥτις ἠμπόρει νὰ ὠθῆται διὰ πτερωτῶν ἐκ πισσωμένου καραβοπανίου, προσηρτημένων εἰς ἄξονας, καὶ περιστρεφομένων ἀπὸ ἀνθρώπους. Αἱ πτερωταὶ αὗται, ἢ τὰ πλῆκτρα, ἐβυθίζοντο εἰς τὸ ὕδωρ· ὅτε δ' ἐκινοῦντο, ἡ ἀντενέργεια τοῦ ὕδατος ἔσπρωχνε τὴν λέμβον κατὰ τὴν ἐναντίαν διεύθυνσιν. Ἐχρησίμευαν ὡς τὰ πτερύγια εἰς τοὺς ἰχθύας, ἢ ὡς αἱ πτέρυγες εἰς τὰ πτηνὰ καὶ τὰ ἔντομα· λέγει δὲ ὁ συγγραφεὺς τῆς προειρημένης πραγματείας, ὅτι εἷς τοιοῦτος πληκτροφόρος τροχὸς ἰσοδυνάμει μὲ δώδεκα κωπία· ἀλλὰ πιθανὸν ὅτι ἐχρειάζοντο καὶ πέντε ἢ ἕξ ἄνθρωποι διὰ νὰ κινῶσι τὸν τροχόν· ὥστε τίποτε δὲν ἐκερδαίνετο.

Ὅτι δὲ πλοῖα ἐμποροῦν νὰ κινῶνται κατὰ τοῦ ἀνέμου διὰ τῆς βίας τοῦ ἀτμοῦ, ἐπροβλήθη πρῶτον ὑπὸ τοῦ Γάλλου Παπίνου, ὅστις καὶ λογίζεται παρὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὁμογενῶν ὡς ὁ ἐφευρετὴς τῶν ἀτμοκινήτων μηχανῶν· καὶ τωόντι αὐτὸς ἐπενόησε μηχανὴν ἀτμοκίνητον. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν διατρίβων, παρετήρησε μετὰ θαυμασμοῦ, ὅτι λέμβος ὠθεῖτο διὰ πληκτροφόρων τροχῶν, οἵτινες συνείχοντο μὲ εἶδός τι ἐργάτου, εἰς τὸ πλοῖον προσηλωμένου, καὶ περιστρεφομένου ὑφ' ἵππων. Ἐστοχάσθη δὲ ὅτι ἐξίσου ἦτο δυνατὸν νὰ περιστρέφῃ τοὺς πληκτροφόρους τροχοὺς ὁ σύρτης τοῦ ἐμβόλου, ὑπὸ ἀτμοῦ ἀναβιβαζόμενος καὶ καταβιβαζόμενος· καὶ πρὸς τοῦτο ἐπενόησεν ἀτελῆ τινὰ μέθοδον, δι' ἧς μετέβαλε τὴν ἄνω καὶ κάτω ἀμοιβαδὸν γινομένην κίνησιν τοῦ σύρτου τοῦ ἐμβόλου εἰς ἀδιάλειπτον κυκλοειδῆ περιστροφήν· ποτὲ ὅμως δὲν ἔβαλεν εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὰ σχέδιά του.

Τὸ 1730 ὁ Ἄγγλος Ἰωάννης Ἄλλεν ἐξέδωκε πόνημά τι, διαλαμβάνον περιγραφὰς σχεδίων τινῶν, καθ' ἃ ἠμπόρουν νὰ ὠθῶνται πλοῖα διὰ κωπίων ἢ πλήκτρων, ἐλαυνομένων ὑπὸ ἐργάτου· καὶ προσέτι νέον ἴδιον αὐτοῦ σχέδιον, καθ' ὃ ποσότης ὕδατος ἀντλεῖται εἰς τὸ πλοῖον κατὰ τὴν πρῴραν, ἔπειτα δὲ ὁρμητικῶς καὶ χωρίς τινος διακοπῆς προχέεται κατὰ τὴν πρύμνην εἰς τὴν θάλασσαν· ἡ ἀντενέργεια δ' αὐτοῦ ὤθει τὸ πλοῖον εἰς τὰ ἔμπροσθεν, ἀπαράλλακτα ὡς τὸ φυσίγγιον ὠθεῖται εἰς τὰ ἄνω διὰ τῆς τοῦ ἀέρος ἀντενεργείας κατὰ τοῦ ῥύακος τῶν πεπυρακτωμένων οὐσιῶν, αἵτινες ἐξορμῶσιν εἰς τὸ κατώτερον ἄκρον του. Ὁ Ἄλλεν κατεσκεύασε μεγάλην λέμβον τοῦ εἴδους τούτου, εἰς τὴν ὁποίαν αἱ ἀντλίαι ἐδουλεύοντο ὑπ' ἀνθρώπων· ἀλλὰ παρατηρεῖ ὅτι πλέον ὠφελίμως ἠμπόρει νὰ γίνεται τὸ αὐτὸ ἔργον ὑπὸ ἀτμοκινήτου μηχανῆς. Χρόνους τινὰς πρὶν τούτου ἡ ἀτμοσφαιρικὴ ἀτμοκίνητος μηχανὴ εἶχε φθάσειν εἰς ἱκανὸν βαθμὸν ἐντελείας, καὶ μετεχειρίζοντο αὐτὴν μάλιστα εἰς τὸ ξηραίνειν ἀνθρακωρυχεῖα.

Τὸ 1737 Ἄγγλος τις, Ἰωάθαν Hulls, ἐξέδωκε πονημάτιον μὲ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην, 'Περὶ Μηχανῆς νεωστὶ ἐφευρεθείσης, ἁρμοδίας νὰ ἐξάγῃ πλοῖα ἐξ ὁποιουδήποτε λιμένος, κατὰ τοῦ ἀνέμου ἢ τοῦ ῥεύματος, ἢ καὶ εἰς καιρὸν γαλήνης.' Αὕτη θεωρεῖται γενικῶς ὡς ἡ τῆς ἀτμοπλοΐας πρώτη ἐπιχείρησις. Τὸ ἑπόμενον δὲ εἶναι ἀπόσπασμα ἐκ τῆς πραγματείας τοῦ Hulls, καὶ δεικνύει τὴν ἀρχὴν, καθ' ἣν ἐνήργει ἡ μηχανή του·—'Εἰς ἁρμόδιόν τι μέρος τοῦ ῥυμουλκοῦντος πλοίου τίθεται λέβης περὶ τὰ δύο τριτημόρια πλήρης ὕδατος, ἔχων δὲ τὴν κορυφὴν ἐντελῶς κεκλεισμένην· τὸ εἰς τὸν λέβητα τοῦτον περιεχόμενον ὕδωρ βράζον ἀραιοῦται εἰς ἀτμόν· ὅστις, μετακομιζόμενος διὰ μεγάλου σωλῆνος εἰς κυλιν-

δρικὸν ἀγγεῖον, καὶ συμπυκνούμενος ἐκεῖ, παράγει κενὸν, τὸ ὁποῖον κάμνει ὥστε τὸ βάρος τῆς ἀτμοσφαίρας νὰ καταθλίβῃ ἐπὶ τοῦ ἀγγείου, καὶ οὕτω νὰ ὠθῇ πρὸς τὰ κάτω ἔμβολόν τι ἐνηρμοσμένον εἰς αὐτό. Ἀπεδείχθη ὅτι, ὁπόταν ἐκβληθῇ ὁ ἀὴρ ἀπὸ ἀγγεῖον τριάκοντα δακτύλων ἔχον διάμετρον, ἡ ἀτμοσφαῖρα καταπιέζει ἐπ' αὐτοῦ μὲ σχεδὸν πέντε τόνων βάρος· πρέπει δὲ νὰ ὠθῇ πλοῖον μετὰ μεγίστης ὁρμῆς, ὁπόταν ἐφαρμοσθῶσι τὰ πρὸς τοῦτο χρειώδη ἐργαλεῖα.'

Διὰ πολὺν χρόνον δὲν ἔγινεν ἄλλη τις ἀτμοπλοϊκὴ ἐπιχείρησις· ἐν δὲ τῷ μεταξὺ, ἐβελτιώθη, καὶ σχεδὸν ἔφθασεν εἰς ἐντέλειαν, ἡ τῆς ξηρᾶς στάσιμος ἀτμοκίνητος μηχανὴ, πρὸς κατασκευὴν παντὸς εἴδους τεχνουργημάτων ἐφαρμοσθεῖσα.

Ἑπομένως διεύθυνε τὴν προσοχὴν αὐτοῦ εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην Γάλλος τις, τόνομα Perier, ὅστις, τὸ 1775, ἐδοκίμασε μικρὰν λέμβον ἐπὶ τοῦ Σηκουάνα· μολονότι δ' ἐπέτυχεν, ἦτον ὅμως ἡ κίνησις αὐτῆς βραδυτάτη διὰ τὴν μικρὰν δύναμιν τῆς μηχανῆς, καὶ ἡ ἐπιχείρησις ἐντὸς ὀλίγου παρητήθη.

Τὸ 1781, ὁ Μαρκέσιος de Jouffray ἔκαμε διάφορα πειράματα ἐπὶ τοῦ Ἄραρος, Saone, εἰς τὸ Λούγδουνον, μὲ λέμβον 140 ποδῶν μῆκος ἔχουσαν. Ἦτο δὲ μικρὰ ἡ ἐπιτυχία του, καὶ τέλος ἡ Γαλλικὴ ἐπανάστασις τὸν ἠνάγκασε νὰ φύγῃ ἐκ τῆς πατρίδος, καὶ νὰ καταπαύσῃ τὰς ἐρεύνας του. Ἑπομένως ἐδόθησαν εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην σχεδὸν περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον εἰς τὴν Ἰταλίαν ὁ Σερράττης, εἰς τὴν Σκωτίαν ὁ Μίλλερ, καὶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν δύο ἀντίζηλοι, ὁ ἐκ τῆς Βιργινίας Ἰάκωβος Ῥάμσειος, καὶ ὁ ἐκ τῆς Φιλαδελφείας Ἰωάννης Φίτσ. Ὁ Μίλλερ, ἰδὼν ἀτμοκίνητον ἅμαξαν, ἐστοχάσθη ὅτι καὶ τῆς λέμβου οἱ πληκτροφόροι τροχοὶ ἠδύναντο νὰ περιστρέφωνται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὡς οἱ τροχοὶ τῆς ἁμάξης, καὶ διώρισε νὰ τοῦ κατασκευάσωσιν ὁμοίαν μηχανὴν πρὸς κίνησιν τῆς λέμβου. Ἀφοῦ δὲ τοῦτο ἐπέτυχεν ἄριστα ἐπὶ μικρᾶς λέμβου, ἐδοκίμασε τὸ αὐτὸ ἐπὶ μεγαλητέρας εἴς τινα διώρυγα· ἀλλ' ἡ ἀπὸ τοὺς τροχοὺς προξενουμένη ταραχὴ τῶν ὑδάτων ἐχάλα τὰς ὄχθας τῆς διώρυγος. Τοῦ Ῥαμσείου ἡ πρώτη ἀτμοκίνητος λέμβος εἶχεν ὡς πεντήκοντα ποδῶν μῆκος, ἐκράτει δὲ ἡ μηχανὴ ὀλιγώτατον διάστημα· μ' ὅλον τοῦτο, ἡ λέμβος προώδευε τρία ἢ τέσσαρα μίλια καθ' ὥραν, μὲ τριῶν τόνων φορτίον, καὶ μὲ μηχανὴν ἓν τριτημόριον τοῦ τόνου ζυγίζουσαν· αὕτη ἐδούλευε μεγάλην ἀντλίαν, δι' ἧς ἀνεσύρετο μὲν κατὰ τὴν πρώραν τὸ ὕδωρ, προεχέετο δὲ ὁρμητικὸν εἰς τὴν θάλασσαν κατὰ τὴν πρύμνην, ὡς εἶχε προτείνειν ὁ Ἄλλεν. Ἐζήτησεν ἀκολούθως νὰ κινῇ τὴν λέμβον καὶ διὰ μακρῶν ξύλων, ὠθουμένων κατὰ τοῦ βάθους τοῦ ποταμοῦ ἀπὸ τῆς μηχανῆς τὴν δύναμιν.—Τοῦ δὲ Φὶτσ ἡ λέμβος ὠθεῖτο ἀπὸ πλῆκτρα ὡς τὰ τῶν σημερινῶν ἀτμοπλοίων· ὑπῆρχεν ὅμως μεγάλη ἀντιζηλία μεταξὺ τῶν Ἀμερικανῶν τούτων, καὶ τέλος ἡ ἐφεύρεσις τοῦ Φὶτσ ἐστάθη ὀλεθρός του, καὶ παρήτησε τὴν ἐπιχείρησιν. Πάμπολλοι ἔπειτα Ἀμερικανοὶ καὶ ἄλλοι ἐδοκίμασαν τρόπους παντοίους· ἐντελῶς ὅμως ἐπ'τυχε μόνος ὁ Ῥοβέρτος Φύλτων, ὅστις κοινῶς θεωρεῖται ὡς ὁ πατὴρ τῆς ἀτμοπλοΐας.

Ὁ περιβόητος οὗτος ἀνὴρ ἐγεννήθη τὸ 1765 εἰς μικρὰν κώμην τῆς Πενσυλβανίας, μιᾶς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς. Παιδιόθεν ἔδειξε μεγίστην κλίσιν εἰς τὰ μηχανικά· ἀφοῦ δὲ διέτριψεν ἱκανοὺς χρόνους εἰς Λονδῖνον καὶ ἄλλας πόλεις Ἀγγλικὰς, μετέβη εἰς Παρισίους, ὅπου ἔκαμε πολλὰ ευτυχῆ πειράματα εἰς τὴν ἀτμοπλοΐαν. Ἐπρότεινε δὲ εἰς τὸν Βοναπάρτην νὰ ἐφοδιάσῃ ἀπὸ ἀτμόπλοια τὸν στολίσκον, μεθ' οὗ ἐμελέτα νὰ πατήσῃ τὴν Ἀγγλίαν· ἀλλ' ἀπεβλήθη. Τὸ 1795 ἐξέδωκε πραγματείαν περὶ διωρύγων. Τέλος δὲ ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς Γαλλίας, ἐπειδὴ τὸ ἀποκλειστικὸν τῆς ἀτμοπλοΐας δικαίωμα καθ' ὅλον τὸ κράτος αὐτὸ εἶχε δοθῆν εἰς ἄλλον. Ἐπέστρεψε λοιπὸν εἰς τὴν πατρίδα του, ὅπου τὸ 1807, μετὰ πολλὰς δυσκολίας καὶ ἐμπόδια, ἐτελείωσε τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἀτμόπλουν, ἐφωδιασμένον ἀπὸ μηχανὴν εἰς τὴν Ἀγγλίαν κατασκευασθεῖσαν, εἴκοσι δὲ ἵππων δύναμιν ἔχουσαν. Τὸ πολυθρύλλητον τοῦτο πλοῖον ἐξέπλευσε μετ' ὀλίγον διὰ τὴν Ἀλβανίαν, 120 μίλια μακρὰν, ὅπου εὐτυχῶς κατευωδώθη. Ἦτο δὲ ἀνέκφραστος ὁ θαυμασμὸς καὶ τῶν πολιτῶν τοῦ Νεοβοράκου, ὅθεν ἐξέπλευσε, καὶ τῶν κατοικούντων παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ἀναβαινομένου ποταμοῦ, οἵτινες οὐδὲ περὶ μηχανῆς ἀτμοκινήτου εἶχαν ἀκούσειν ποτέ τι· πόσον ὀλιγώτερον περὶ ἀτμοπλοίου! Τινὲς, οἱ ὁποῖοι ἀμυδρῶς εἶχαν θεωρήσειν αὐτὸ, ἐνῶ τὴν νύκτα ἐπερνοῦσε, τὸ περιέγραψαν ὡς τ'ρας, ἐπὶ τῶν ὑδάτων κινούμενον, καὶ ἀνέμους καὶ ῥεύματα καταπατοῦν, ἐκπνέον δὲ φλόγας καὶ καπνόν. Τὰ πρῶτα εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἀτμόπλοια, ὡς καί τινα μέχρι τῆς σήμερον, μετεχειρίζοντο διὰ καύσιμον ξηρὰ πεύκινα ξύλα, τὰ ὁποῖα ἐκπέμπουν στήλην φλογὸς πολλοὺς πόδας ὑπεράνω τῆς καπνοδόχης· ὅταν δὲ τὸ πῦρ ἀνακατωθῇ, ἐξέρχονται πάμπολλοι σπινθῆρες, λαμπροὶ καὶ ὡραῖοι φαινόμενοι κατὰ τὸ διάστημα τοῦ σκότους. Τὸ σπάνιον τοῦτο φῶς εἵλκυε τὴν προσοχὴν τῶν εἰς ἄλλα πλοῖα ναυτῶν· μολονότι δὲ καὶ τὸ ῥεῦμα καὶ ὁ ἄνεμος ἦσαν ἐναντία, μετ' ἐκπλήξεως ἔβλεπαν αὐτὸ ταχέως προσερχόμενον· ὅτε δὲ τοσοῦτον ἐπλησίαζεν, ὥστε ν' ἀκούωσι τὸν θόρυβον τῆς μηχανῆς καὶ τῶν πλήκτρων, τινὲς μὲν ἐκρύπτοντο ὑπὸ τὸ κατάστρωμα, τὸ φρικτὸν φεύγοντες θέαμα, ἄλλοι δ' ἐξήρχοντο ἀπὸ τὰ πλοῖά των εἰς τὴν ξηράν· καὶ ἄλλοι προσπίπτοντες παρεκάλουν τὸν Ὕψιστον νὰ προφυλάξῃ αὐτοὺς ἀπὸ τὴν πλησίασιν τοῦ φρικτοῦ τέρατος, τὸ ὁποῖον ὠδευεν ἐπὶ τῶν κυμάτων, καὶ ἐφώτιζε τὴν ὁδὸν αὐτοῦ διὰ τοῦ πυρὸς τὸ ὁποῖον ἐξερνοῦσε.

Εὐθὺς ἀφοῦ ἐγνωρίσθη ἡ τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης καλὴ ἔκβασις, ἤρχισαν ταχέως νὰ κατασκευάζωνται ἀτμόπλοια καὶ εἰς τὸν παλαιὸν καὶ εἰς τὸν νέον κόσμον. Ἔκτοτε ἐδοκιμάσθησαν παντοίων εἰδῶν μηχαναί. Ἡ ἀνάλωσις τῶν ἀνθράκων ἠλαττώθη τὰ μέγιστα· ἡ ταχύτης τοῦ πρώτου ἀτμοπλοίου ἐτριπλασιάσθη· ἡ

σφαῖρα τῆς ἀτμοπλοΐας ἀπὸ τοὺς κόλπους καὶ ποταμοὺς ἐξετάθη εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος καὶ εἰς τοὺς ἀχανεστέρους ὠκεανούς*.

Ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Φύλτωνος μέχρι τῆς σήμερον λογαριάζεται ὅτι κατεσκευάσθησαν εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας 1,300 ἀτμόπλοια· ἐξ ὧν περὶ τὰ 260 ἐχάθησαν ἀπὸ ἐκρήξεις, τρικυμίας, συγκρούσεις, κτλ. 240 ἐπαλαιώθησαν, τὰ δ' ἐπίλοιπα 800 διαμένουν εἰς τακτικὴν ὑπηρεσίαν.

Εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὸ 1814 ὑπῆρχαν 2 μόνον ἀτμόπλοια· τὸ 1820, 43· τὸ 1830, 315· καὶ τὸ 1836, 600.

ΤΟ ΑΣΜΑ ΤΟΥ ΣΠΙΝΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗΝ.

ΚΑΘ' ὅλην τὴν Ὁλλανδίαν καὶ τὸ Βέλγιον, καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Εὐρώπης, τόσον ὑπερβολικὰ θαυμάζουν οἱ κάτοικοι τὸ κελάδημα τοῦ σπίνου, ὥστε ἡ ἀπόκτησις ἑνὸς τῶν μικρῶν τούτων ἀοιδῶν τιμᾶται ὡς πλείστου ἀξία. Πολλάκις τωόντι ὁ θαυμασμὸς οὗτος ἀναβαίνει εἰς τέλειον ἐνθουσιασμὸν, καὶ διὰ ν' ἀποκτήσῃ τις σπίνον, δυνατὴν ἔχοντα καὶ καθαρὰν φωνὴν, κάμνει ἐνίοτε τὰς μεγαλητέρας θυσίας. Παραδείγματος χάριν, 'Εἰς τὴν Θυριγγίαν,' λέγει ἀνώνυμος συγγραφεὺς, 'καταντᾷ πάθος ὁ θαυμασμὸς τῆς τοῦ σπίνου ᾠδῆς. Μίλια ὁδοιπορεῖ ὁ τῆς χώρας αὐτῆς κάτοικος, ἂν ἀκούσῃ ὅτι ἔφθασεν ἀγριός τις ἠδύφωνος, καὶ πωλεῖ μάλιστα τὴν ἀγελάδα του ὥστε νὰ τὸν ἀποκτήσῃ. Διὰ νὰ φανερόνῃ τοὺς ᾀδομένους ὑπὸ τοῦ σπίνου ὀκτὼ διαφόρους ἤχους, ἔπλασεν ἰδιαιτέρας λέξεις, καὶ ὅταν ἐπιτύχῃ σπίνον, ὅστις κελαδεῖ ἐντελῶς τὸν κάλλιστον ἐκ τούτων, μόλις πείθεται νὰ πωλήσῃ αὐτὸν εἰς ὁποιανδήποτε τιμήν. Διὰ νὰ προμηθευθῇ ὁ κοινὸς ἐργάτης ἕνα καλὸν σπίνον, στερεῖται ἀφ' ὅλα σχεδὸν τὰ ἀναγκαῖα, ἑωσοῦ νὰ συνάξῃ τὸ ἀπαιτούμενον ἀργύριον.'

Κατὰ δυστυχίαν ὅμως ἡ ἐνθουσιώδης αὕτη ἀγάπη φέρει τοὺς ἀνθρώπους τούτους εἰς τὴν σκληροτάτην τῶν πράξεων. Μολονότι χρεωστοῦν τοσαύτην ἀγαλλίασιν εἰς τὰ περικαλλῆ καὶ ἀθῶα ταῦτα πτηνὰ, μὲ βαρβαρότητα ὅμως σχεδὸν ἀπίστευτον καίουν τὰ ὀμμάτιά των διὰ πυρωμένου σιδήρου, ὥστε νὰ παρατείνωσιν ὑπὲρ τὴν φυσικὴν αὐτῆς διάρκειαν τὴν μελῳδικὴν δύναμιν, ἐξ ἧς ἡ ἀγαλλίασις πηγάζει. Ἄγγλος τις κάμνει περὶ τῆς σκληρᾶς ταύτης συνηθείας τὰς ἑπομένας παρατηρήσεις·—'Ἄθλιοι σπίνοι, ταλαίπωροι ἀοιδοὶ, ἀδικημένα πτηνά! τὴν καρδίαν μου πονῶ, ὁσάκις, τὰς ὁδοὺς διαβαίνων, ἀκούω τὸ γοερόν σας κελάδημα. Ἀπὸ πρωΐας μέχρι ἑσπέρας, ἀκούει τις τοὺς ἀτυχεῖς δεσμίους τούτους ᾄδοντας (καθ' ὅσον ἐμποροῦμεν νὰ κρίνωμεν ἡμεῖς) ἐν ἀγαλλιάσει. Ἀγαπῶ νὰ ἐλπίζω ὅτι οἱ δέσμιοι οὗτοι, οἵτινες διὰ τὰ πάθη αὐτῶν ἔπρεπε νὰ ἦναι τόσον περίλυποι, τόσον κατατεθλιμμένοι, δὲν ἐνθυμοῦνται ποσῶς τὰς ἡμέρας ἐκείνας, καθ' ἃς, ἐλεύθεροι ὡς ὁ ἀὴρ, ἐκελάδουν εἰς τὰ δάση, οἱ εὐδαιμονέστατοι τῶν εὐδαιμόνων. Ἂν ἐνθυμοῦντο τὴν ὥραν, καθ' ἣν ἡ χεὶρ τοῦ ἀνθρώπου τόσον σκληρῶς ἀφήρεσεν ἀπ' αὐτοὺς καὶ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ὅρασιν, ἔπρεπε νὰ τακῶσιν ἀπὸ τὴν ὀδύνην, καὶ νὰ γένωσι, τέλος, θῦμα ἐλεεινὸν τῆς λύπης καὶ τῆς μελαγχολίας. Εἰς τὴν πόλιν Aix-la-Chapelle βλέπει τις δώδεκα ἢ δεκατέσσαρας τῶν τυφλῶν τούτων ἀοιδῶν εἰς κλωβία κρεμάμενα ἔξωθεν πανδοχείου τινὸς, ὄχι μακρὰν τῆς πρωτευούσης ἐκκλησίας. Κελαδοῦν ἀδιακόπως, μῆνας ἀφοῦ παύσωσι τὸ ᾆσμά των οἱ ἐλεύθεροι· φαίνεται δὲ ὅτι συνερίζονται μετ' ἀλλήλων ποῖος νὰ ψάλῃ τρανώτερα. Ἐπειδὴ τὸ ᾆσμα προέρχεται συνήθως ἀπὸ εὐφρόσυνον καρδίαν, φανταζόμεθα, ὁσάκις ἀκούομεν αὐτὸ, ὅτι βλέπομεν παρευρισκομένας καὶ τὴν εὐθυμίαν καὶ τὴν ἡδονήν. Εἴθε τωόντι νὰ ἦσαν ἀμφότεραι αὗται αἱ σταθεραὶ σύντροφοι τῶν πολὺ ἀξιολυπήτων τούτων δεσμίων ἀοιδῶν. Πόσον μυστηριῶδες τῶν πτηνῶν τὸ κελάδημα! καὶ τὸ μυστήριον τοῦτο οὐδέποτε ἴσως θέλει ἐξηγηθῆν. Τὴν Ὁλλανδίαν περιερχόμενός τις κατὰ τὸν ἀνθηρὸν μῆνα τοῦ Μαΐου, ἀκούει πολλάκις τὸν σπίνον ᾄδοντα, καὶ φαντάζεται ὅτι ψάλλει μόνον διὰ νὰ εὐφραίνῃ τὴν ἐπωάζουσαν θήλειαν. Ἀλλ' εἰς τὴν πόλιν ἐπιστρέφων, βλέπει ἄλλον σπίνον, εἰς ἀθλίαν πολλάκις στενωπὸν, δέσμιον καὶ τυφλὸν, καὶ μ' ὅλον τοῦτο ᾄδοντα ὡς νὰ ἤθελεν ἐκραγῆν ὁ μικρὸς αὐτοῦ λάρυγξ. Ἐκχέει ἄραγε τὴν μελῳδίαν αὐτοῦ ὁ τυφλὸς οὗτος δέσμιος διὰ νὰ ἐλαφρύνῃ τὰς θλίψεις του; Ἐχάρισεν εἰς αὐτὸν ὁ Παντοδύναμος φωνητικὰς δυνάμεις, αἵτινες ποτὲ μὲν νὰ χρησιμεύωσιν εἰς παρηγορίαν τῆς λύπης του, ποτὲ δὲ εἰς αὔξησιν τῶν κοινωνικῶν ἀπολαύσεων; Ποίαν ἀπόκρισιν νὰ δώσωμεν; Ἀγνοοῦμεν τί νὰ εἴπωμεν. Ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ἦναι, ἐγὼ δὲν ἤθελα ἐκβάλειν τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ταλαιπώρου σπίνου, καὶ ἂν ἤμην βέβαιος ὅτι ἔμελλα νὰ καταστήσω τὴν μελῳδίαν αὐτοῦ δεκάκις γλυκυτέραν παρὰ καὶ αὐτῆς τῆς γλυκυτάτης ἀηδόνος. Ὦ, εἴθε ὁ ἄναξ, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ἐπικράτειαν τὸ μικρὸν τοῦτο πτηνὸν καταδικάζεται εἰς τοιαύτην σκληρὰν τύχην, νὰ ἀπηγόρευε τὴν βάρβαρον ταύτην πρᾶξιν! Τότε ἤθελα ἐκφωνήσειν, Ὦ βασιλεῦ τῶν ἀνθρώπων! τὸ ἔργον σου εἶναι βασιλικῆς καρδίας ἄξιον. Ὁ πανάγαθος, ὅστις εἶναι φίλος τῶν ἀφίλων, θέλει σὲ ἀνταμείψειν διὰ τοῦτο.'

Η ΔΥΝΑΜΙΣ μεθύει τὰς καλητέρας καρδίας, ὡς ὁ οἶνος τὰς ἰσχυροτέρας κεφαλάς. Οὐδεὶς εἶναι τόσον φρόνιμος, οὐδὲ τόσον ἀγαθὸς, ὥστε νὰ τὸν ἐμπιστευθῇ τις ἀπεριόριστον δύναμιν· διότι, ὅσον καὶ ἂν φαίνεται ἄξιος νὰ λάβῃ τὸ ἐπικίνδυνον τοῦτο προνόμιον, ἀφοῦ ὅμως τὸ ἀποκτήσῃ, ἄλλοι δὲν ἐμποροῦν πλέον ν' ἀποκρίνωνται δι' αὐτὸν, ἐπειδὴ οὐδ' αὐτὸς ἐμπορεῖ πλέον ν' ἀποκρίνεται δι' ἑαυτόν.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ἀποκαλύπτει τὰ μυστικὰ τῆς καρδίας.

---

* Ἴδε καὶ Ἀποθ. Τόμ. Β'. Σελ. 3.

Η ΜΟΝΑΞΙΑ.

ΧΑΙΡΕ, ἱλαρὰ παρθένε· χαῖρε, φίλη Μοναξία,
Σύντροφε τῶν μειλιχίων καὶ φρονίμων ἐρασμία!
Ποῖος φεύγει τὸ σὸν βλέμμα, τὸ ὀξὺ καὶ ἁγνισμένον;
Ἡ ἀγέλη τῶν ἀφρόνων καὶ τῶν ἐξηκρειωμένων.

Πόσον, πόσον μὲ εὐφραίνει νὰ περιπατῶ μαζῆ σου,
Τοὺς ψιθυρισμοὺς ν' ἀκούω τῆς ἁρμονικῆς φωνῆς σου,
Τῆς φωνῆς σου τῆς ἀθῶας, ἥτις ἀληθείας βρύει,
Καὶ τῶν καρδιῶν τοὺς ῥύπους καὶ πωρώσεις διαλύει.

Παμπληθεὶς μορφὰς λαμβάνεις, πλὴν εἰς ὅλας λαμπρὰ εἶσαι·
Ὡς φιλόσοφος μοναζων τώρα μὲν διανοεισαι·
Τώρα ῥίπτεσαι μὲ τάχος ἀπὸ λόφου εἰς κοιλάδα,
Κ' ἄλλοτε περιπλανᾶσαι εἰς τὴν τ' οὐρανοῦ σκιάδα.

Εἰς τὸν κάμπον μὲ ποιμένος μορφὴν ἔπειτα καθίζεις·
Τοὺς μελῳδικούς σου ἤχους δοκιμάζεις καὶ λυρίζεις·
Ἐραστοῦ χαριτοβρύτου τύπον ἄλλοτε προσφέρεις,
Καὶ τοὺς γλυκασμοὺς τοῦ πάθους εἰς τὸ πρόσωπόν σου φέρεις.

Κτῆμα σὸν κ' ἡ βαλσαμώδης νέα αὔρα τῆς πρωΐας,
Ὅτε κλίνει καθὲν ῥόδον εἰς τὸ βάρος τῆς δροσίας·
Κτῆμα σὸν κ' ἡ εἰς τὰ δάση ἄφωνος μετάβασίς μας,
Ὅτε ἀπὸ θέρμην ἄκραν θλίβεται ἡ ὕπαρξίς μας.

Ἀλλὰ κτῆμα σὸν πρὸ πάντων εἶναι ὥρα ἡ εὐκτέα,
Ἥτις φέρει πρὸς μελέτην ἀντικείμενα σπουδαια,
Καθ' ἣν φθίνουν τῆς ἑσπέρας αἱ σκηναὶ, καὶ μετ' ὀλίγον
Τῶν ἀγρῶν τὴν θέαν σβύνει τοῦ φωτὸς ὁ πέπλος λήγων.

Καὶ συντρόφους ἔχεις·—Ταύτας οἱ αἰῶνές μας δοξάζουν·—
Τῶν σοφῶν καὶ τῶν ποιμένων ἀρετὰς τὰς ὀνομάζουν·
Ἐπειδὴ ἡ ἀθωότης εἰς λευκὰ ἐνδεδυμένη,
Εὐτολμος μὲ λυτὴν κόμην ἔμπροσθέν σου διαβαίνει.

Λάμπουν ὁλοτρίγυρά σου αἱ ἀκτῖνες τῆς θρησκείας,
Καὶ μὲ θεῖον φῶς φαιδρύνουν τὰς σπανίας σου σκοτίας.
Ἡ τερπνὴ ἐλευθερία παίζει γύρῳ 's τὴν στρωμνήν σου,
Κ' ἔκθαμβος ἡ Οὐρανία μέλπει πᾶσαν καλλονήν σου.

Ὦ, ἂς ἔλθω, Ὦ, ἂς ἔμβω εἰς τὸ μυστικὸν κελλί σου!
Ὦ, νὰ κατοικήσω θέλω 's τὰ ἐνδότατα μαζῆ σου.
Ἀγαπῶ τὸν φροῦδον κόσμον μὲ τὰς πλάνας του ν' ἀφήσω,
Καὶ τὴν πέτραν τῆς φυγῆς μου πλέον νὰ τὸν ῥίψ' ὀπίσω.

Ὅταν δὲ αἱ διδαχαί σου καθὲν πάθος μου μαράνουν,
Ἴσως ἔλθω εἰς τὸν λόφον ὅπου ἀμπελοι βλαστάνουν·
Ὅθεν φαίνονται τοῦ κόσμου μυρμηκόσωμοι οἱ παῖδες·
Ὅθεν φαίνεται ἡ πόλις κ' οἱ ὄξεις της μιναρέδες.

Τότ' ἐγὼ, ὡς σύννους μύστης τῶν σοφῶν σου διδαγμάτων,
Ἴσως πρὸς ἐκεῖνα στρέψω τὰς ἀκτῖνας τῶν ὀμμάτων·
Νὰ σκεφθῶ τὰ βάσανά των, τὰ ἐγκλήματα, τὰ πάθη,
Καὶ ἐκ νέου νὰ τρυπώσω 's τῶν δρυμώνων σου τὰ βάθη.

Μετάφ. Ἰ. Ἰ. Σ.

Ποσότης Χρυσοῦ καὶ Ἀργύρου παραχθεῖσα εἰς 40 Ἐνιαυτοὺς ἀπὸ 1790 ἕως 1830.

	Χρυσός.	Ἄργυρος.
Μεξικὸν	£6,436,453	£139,818,032
Κίλη	2,768,488	1,822,924
Βουένος Ἄϋρες .	4,024,895	27,182,673
Ῥωσσία	3,703,743	1,502,981
	£17,003,579	£170,326,610

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑΙ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΙ.

Δημοκρατίαι τῆς Βορείου Ἀμερικῆς.

	Πληθυσμός.	Πρωτεύουσαι.
Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι,	12,866,920	Οὐασιγκτώνεια.
Μεξικὸν,	7,687,000	Μεξικόν.
Κεντρικὴ Ἀμερικὴ,	2,000,000	Ἅγιος Σωτήρ.
Ἀΰτη	933,000	Ἀϋταῖον Ἄκρον.
Τέξας	100,000	Οὐστώνεια.
Δημοκρατίαι τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς.		
Ἀργεντινὴ Δημοκρατία	2,000,000	Βουένος Ἄϋρες.
Περοῦ	1,700,000	Λίμα.
Νέα Γρενάδα	1,687,000	Βογοτᾶ.
Βολιβία	1,500,000	Κυκουϊσάκα.
Κίλη	1,500,000	Σαντίαγος.
Βενεζουέλα	900,000	Καράκας.
Ἰσημερινὴ	600,000	Κούϊτον.
Παραγουάη	300,000	Ἀσσούντα.
Οὐραγουάη	150,000	Μοντεβίδεον.
Αὐτοκρατορία.		
Βραζιλία	5,130,418	Ῥίον Ἰανεῖρον.

Εἰς τὰ ἑπτὰ νομισματοκοπεῖα τοῦ Μεξικοῦ ἐκόπησαν τὸ 1829, 11,787,000 τάλλαρα· τὸ 1830, 11,295,000· τὸ 1831, 11,722,000· καὶ τὸ 1834, 12,040,000.

Εἰς δὲ τὰ νομισματοκοπεῖα τῆς Περοῦς ἐκόπησαν εἰς χρυσὸν καὶ εἰς ἄργυρον, τὸ 1830, 2,195,000 τάλλαρα· τὸ 1831, 2,476,000· τὸ 1832, 3,284,000· τὸ 1833, 3,140,000· καὶ τὸ 1834, 3,260,000. Τὰ χρυσᾶ νομίσματα ἦσαν ὀλίγα ὡς πρὸς τὰ ἀργυρᾶ· ἤγουν, τὸ 1830, ἀνέβαινεν ἡ ἀξία των εἰς 180,000 ταλλάρων· τὸ 1831, εἰς 92,000· τὸ 1832, εἰς 94,000· τὸ 1833, εἰς 150,000· τὸ δὲ 1834, εἰς 110,000.

Ποσότης Ζαχάρεως φερθείσης κατὰ τὸ 1838 εἰς τὰς Ἀγορὰς τοῦ Κόσμου.

	Τόνοι.
Βρετανικαὶ Δυτικαὶ Ἰνδίαι, ...	160,000
Μαυρίτιος, 35,000, καὶ Βρετανικαὶ Ἀνατολικαὶ Ἰνδίαι, 20,000.	55,000
Ἰαύα, ...	36,000
Μανίλλα καὶ Σιάμη, ...	30,000
Ὁλλανδικαὶ Δυτικαὶ Ἰνδίαι, . .	25,000
Ἅγιος Θωμᾶς καὶ Ἅγιος Σταυρὸς, .	7,000
Μαρτινίκη καὶ Γουαδαλούπη . .	80,000
Βουρβονία, ...	20,000
Κούβα, ...	100,000
Βραζιλία, ...	95,000
Γαλλία καὶ Βέλγιον, ἀπὸ τὰ σεῦτλα, .	65,000
Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι, ...	65,000
Τὸ σύνολον,	738,000